Газета Верховної Ради України

Голос України

№ 142 (2389) ▪ Вівторок, 8 серпня 2000 року ▪ Ціна договірна

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

У колективній спілці пасічників Старосинявського району Хмельницької області у розпалі медозбір. З кожного вулика — а їх близько 1000 — качають по 12–15 кілограмів гречаного меду.

На знімку: *пасічник Іван Майдан.*

8 серпня

- *1819 р. Народився письменник і громадський діяч Пантелеймон Куліш (роман «Чорна рада, хроніка 1663 року»).*
- *1868 р. У Києві засновано Головні майстерні для ремонту паровозів і вагонів. Згодом — електровагоноремонтний завод ім. Січневого повстання.*
- *1945 р. Радянський Союз оголосив війну Японії.*
- *1949 р. Не стало славетного українського борця Івана Піддубного.*

Перевезення подешевшають

Тбілісі на 50 % знизить тарифи на перевезення українських вантажів залізничним транспортом Грузії і на 35 % — тарифи у порту Поті на перевалку вантажів, що їх перевозять поромною переправою Поті—Іллічівськ—Варна. Домовленості щодо цього досягнуто під час україно-грузинських міжурядових переговорів, які провели у Тбілісі Прем'єр-міністр України Віктор Ющенко і державний міністр Грузії Георгій Арсенішвілі. Також досягнуто домовленості про поставку Україною Грузії 50 тис. тонн зерна. Георгій Арсенішвілі зазначив, що зерно поставлятиметься «у вигляді кредиту або консигнації».

Як **повідомляє «Інтерфакс-Україна»**, під час переговорів обговорювали й питання гармонізації митної і тарифної політики двох країн. Конкретних домовленостей поки що не досягнуто, але зафіксована відсутність суперечностей і готовність сторін розв'язувати це питання вже найближчим часом.

Широкі горизонти і відповідальні

Делегації українського парламенту візьмуть участь у роботі 104-ї конференції Міжпарламентського союзу, яка відбудеться 15—21 вересня у Джакарті (Індонезія) та четвертій частині сесії 2000 року Парламентської асамблеї Ради Європи 25—29 вересня у Страсбурзі (Франція). З 27 вересня по 2 жовтня у Києві та Ялті відбудеться семінар Парламентської асамблеї НАТО «Роуза-Рота». Представники Верховної Ради запрошені також на парламентський семінар ОБСЄ «Організована корупція і злочинність», який триватиме 1—4 жовтня у Лімасолі на Кіпрі. Відповідальною буде участь українських парламентаріїв у засіданні 46-ї сесії Парламентської асамблеї НАТО, запланованому на 17—21 листопада в Берліні. Народні депутати також представлятимуть нашу державу на осінній сесії Генеральної асамблеї ПА ОЧЕС 5—7 грудня в столиці Вірменії Єревані.

30 серпня відбудеться візит делегації Верховної Ради України на чолі з її головою Іваном Плющем до Нью-Йорка для участі в Конференції головуючих осіб національних парламентів країн—членів Міжпарламентського союзу.

Як господарювали, так і мають

Врожай-2000

На Запоріжжі закінчують обмолот останніх хлібних масивів. Уже зібрано врожай зернових та зернобобових майже на площі 686,4 тисячі гектарів. Правда, «допомогла» й погода — грозові дощі з градом та шквалами знищили більше 80 тисяч гектарів посівів.

На початку жнив очікувалося, що запорізькі хлібороби зберуть цього року не менше 1,4 мільйона тонн хліба. Проте, **як повідомив нашому власному кореспондентові Олександру Абліцову** заступник голови облдержадміністрації **Валерій Буцанов**, на жнивному фініші валовий збір склав лише 1 мільйон 50 тисяч тонн. Середня врожайність, якщо не враховувати площі знищених посівів, ледь перевищує 17 центнерів. Для порівняння: торік зібрано 1 мільйон 381,9 тисячі тонн хліба. Середня врожайність становила 21,1 центнера.

Звісно, можна знову посилатися на несприятливі погодні умови, що вже звикли робити наші працівники АПК. Однак, певно, треба говорити і про інше: як господарювали на землі, так вона й віддячила.

Коли в одних господарствах, попри всі економічні негаразди, одержали по 20—25 центнерів на круг, а в інших — поруч! — 8—10, то це також про щось свідчить...

Схоже, запорізькі хлібороби врахували уроки минулих жнив. Заздалегідь розпочалася підготовка насіння і грунту, заготівля добрив під осінню сівбу озимих. Її планують провести на 500 тисячах гектарів.

Й тиха вода греблі рве.

Колаж Ганни ЦАБУТ.

Якщо вони ненадійні

А якщо вода ця — страшної руйнівної сили? Листопадова повінь-98 на Закарпатті продемонструвала це з особливою жорстокістю, забравши вісімнадцять людських життів та завдавши матеріальних збитків більш як на 500 мільйонів гривень. Бо до того страшного лиха на утримання одного кілометра захисних дамб виділялася... одна гривня! Як убезпечити край від подібних лих у майбутньому? Саме цій проблемі було присвячено день відкритого листа «Голосу України» в Закарпатській області, проведений у післяповеневі дні. Вдруге до цієї самої теми газета повернулася в річницю повені у листопаді минулого року. В інтерв'ю голови обласної ради Івана Іванча та голови обласної держадміністрації Віктора Балоги «Однією гривнею кілометр дамби не укріпити» наголошувалося, коштів, передбачених Комплексною програмою ліквідації наслідків повені, недостатньо: виділяються вони не в повних обсягах. А яка ситуація нині?

(Закінчення на 9-й стор.).

! У номер

«Енергоострів», вигідний усім

Компромісний варіант створення «енергоострова» (відновлення роботи з російською енергосистемою) знайдено під час візиту до Харкова віце-прем'єра України Юлії Тимошенко і міністра палива та енергетики Сергія Єрмилова, **передає «Інтерфакс-Україна»**.

Як повідомила Ю. Тимошенко, виокремлення трьох областей — Харківської, Сумської та Полтавської — у «енергоострів» не відбудеться, оскільки таке рішення може спричинити нестабільність роботи решти системи електромережі України. Водночас машинобудівники зможуть поставляти власну продукцію до Росії на бартерній основі — в обмін на електроенергію, вугілля, газ тощо. Енергоносії, які отримуватимуть з Росії, мають надходити на енергоринок. Таким чином українські підприємства зможуть отримати «живі» гроші за продукцію, поставлену до Росії.

Нагадаємо, що липнева домовленість керівників трьох областей України з представниками РАТ «ЄЕС Росії» і концерном «Росенергоатом» передбачала відновлення поставок з Росії близько 600 МВт щомісяця, що становить 30% від потреби цих областей.

У центрі чужого конфлікту

Українському екіпажу теплохода GTS Katie, який опинився в центрі конфлікту американських та канадських влад, нічого не загрожує. МЗС і Посольство України в Канаді й далі стежать за ситуацією навколо судна з метою забезпечення безпеки українських громадян і захисту їхніх інтересів.

У зв'язку з комерційним спором між американською компанією (власником судна) та канадською компанією (орендатором) власник судна наказав капітанові теплохода, який перевозив озброєння канадського миротворчого контингенту, Віталієві Хлєбникову не входити у територіальні води Канади.

(Закінчення на 3-й стор.).

Я вам пишу...

Гроші платили — воду відключили

Більш як три тижні тому мешканцям села Новопілля Криворізького району Дніпропетровської області відключили воду. Ми змушені ходити з відрами за кілька кілометрів. Через багатотисячну заборгованість КСП страждають люди, хоча гроші за воду із зарплатні контора вчасно вираховувала.

Є. ДОРОЖИН.

P. S.

- *49 дітей потрапили до лікарні в Донецькій області з кишковими отруєннями. За попередніми даними, причиною трагедії стали неякісні харчові продукти.*
- *104 боєприпаси часів Великої Вітчизняної війни виявлено в місті Керч у Криму.*
- *1,2 кг ртуті було розлито на подвір'ї однієї з чотириповерхівок в Одесі.*
- *Збитки України від погодної стихії у липні становлять майже 440 млн. грн.*

Встановлені пільгові тарифи на перевезення вантажів

Потрібні не лише міркування, а й підрахунки

Приблизно третину всіх проектів законів, які проходять через парламент, Комітету ВР з питань економічної політики, власності та інвестицій доводиться готувати до розгляду в сесійній залі. Які завдання на наступну сесію, що розпочнеться у вересні, наш кореспондент поцікавився у заступника голови комітету Сергія ЧУКМАСОВА, члена фракції НДП.

— Нині найвідповідальнішим не лише перед нашим комітетом, а й перед усією Верховною Радою є прийняття Податкового кодексу, — сказав Сергій Чукмасов. — Перед парламентськими канікулами кодекс нарешті прийняли в першому читанні. У вересні маємо узгодити з урядом всі питання, щоб бюджет наступного року формувати справді на новій податковій основі.

Прийнятий у першому читанні варіант — найузгодженіший з усіх поданих проектів, Кабінетом Міністрів і депутатами. Уже добре те, що є структура і основа кодексу. На наступних читаннях можна докладніше й конкретніше обговорювати його норми. Для визначення кількості податків та їх процентних відношень потрібні не лише розмисли, а й підрахунки. Звісно, податки треба знизити, але до якої межі, щоб бюджет не опинився у провалі? Тому депутати і тепер, перебуваючи у відпустках, працюють над Податковим кодексом. У себе в окрузі я роздав проект керівникам великих промислових підприємств, середнім підприємцям, щоб з'ясувати їхнє бачення. Хотілося б у кодексі все так чітко виписати, щоб потім наше податкове законодавство не регулювалося ніякими підзаконними актами. Якщо норми кодексу матимуть пряму дію, полегшимо і роботу Податкової адміністрації.

Окрім Податкового кодексу, потребують негайного прийняття ще багато законів, у тому числі й зміни до Конституції за підсумками референдуму. Треба мобілізувати щонайменше ще 50 голосів. Для цього можуть бути використані і політичні домовленості, але найоптимальніший вихід, на мою думку, — прийняти комплексні зміни.

Сьогодні найбільша проблема — у перекладанні відповідальності уряду на парламент і навпаки. Між парламентом і урядом є взаємодія, розуміння, але парламент реально не формує уряд, немає чіткого механізму відповідальності. Тому, на мій погляд, треба запроваджувати не лише, скажімо, норму про право Президента достроково розпускати парламент у разі неприйняття бюджету, а й про можливість депутатської більшості впливати на формування уряду, делегувати своїх представників до нього.

Записала
Юліана ШЕВЧУК.

Фотофакт

Карбуючи крок, курсанти Академії прикордонних військ ім. Богдана Хмельницького проходять перед представниками командування Збройних сил України під час першої репетиції параду на честь 9-ї річниці незалежності України.

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення зміни до Закону України «Про застосування електронних контрольно-касових апаратів і товарно-касових книг при розрахунках із споживачами у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг»

Верховна Рада України **постановляє:**

Пункт 1 розділу II «Прикінцеві положення» Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про застосування електронних контрольно-касових апаратів і товарно-касових книг при розрахунках із споживачами у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг» (Відомості Верховної Ради України, 1996 р., № 33, ст.155; із змінами, внесеними Законом України від 1 червня 2000 року № 1776-III) викласти в такій редакції:

«1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2001 року».

Президент України Л. КУЧМА.

м. Київ,
13 липня 2000 року.
№ 1927-III.

Вітаємо!

У Віктора Медведчука — день народження!

Вельмишановний Вікторе Володимировичу!

Динамівська родина вітає Вас з днем народження і бажає міцного здоров'я, щастя, творчої наснаги в тій важливій і благородній справі, якій Ви служите, —справі розбудови незалежної України.

Ми пишаємося Вашим багатогранним талантом. У правознавстві та політиці Ви досягли державних висот. Ваше сходження від студента Київського університету до президента Спілки адвокатів України, доктора юридичних наук, заслуженого юриста України, народного депутата України, Першого заступника Голови Верховної Ради служить для нас прикладом цілеспрямованої і кропіткої роботи із самовдосконалення.

Успіхів і удачі, достатку і благополуччя Вам і Вашій родині!

Григорій СУРКІС,
народний депутат України, почесний президент АТ «ФК «Динамо» (Київ)»;
Валерій ЛОБАНОВСЬКИЙ,
головний тренер клубу;
Олександр ГОЛОВКО,
капітан команди.

Журналісти газети «Голос України» приєднуються до вітань і побажань на адресу Віктора Володимировича Медведчука, Першого заступника Голови Верховної Ради України.

Якщо ви обдаровані і не розміняли четвертий десяток,

то на вас з 2001 року чекає 30 щорічних президентських грантів. Відповідний указ «Про гранти Президента України для обдарованої молоді» Леонід Кучма підписав 2 серпня.

Як зазначено в положенні, фінансову підтримку надаватимуть молодим людям віком до 28 років з метою реалізації соціально значущих творчих проектів у соціальній та гуманітарній сферах. Кожен, хто вважає себе обдарованим, має разом із заявкою до Держкомітету з молодіжної політики, спорту і туризму подати основні відомості про свій геніальний проект (у тому числі і детальний кошторис), підкріплений рекомендаціями загальновизнаних у цій галузі фахівців. І якщо експертна рада з 18 фахівців, представників органів виконавчої влади, громадськості таємним голосуванням визнає претендента гідним висунення, Кабінет Міністрів має подати пропозиції адміністрації Президента. Остаточне слово про призначення грантів і їх розміри — за главою держави.

Обдарованих просимо зважити, що, згідно з положенням, проекти-«невдахи» не повертають і повторно не розглядають. Також не можна бути «обдарованим двічі» — одна і та само особа не може двічі отримати грант.

Конфлікт навколо чужої власності

Одного чудового дня глава Врадіївської райдержадміністрації А. Бондаренко зібрав керівників району і разом з ними об'їхав всі непрацюючі об'єкти торгівлі та громадського харчування. Справедливо висловивши обурення тим, що вони перебувають у запущеному стані, керівник району розпорядився віддати їх в оренду за помірну плату чи навіть безплатно на тривалий час будь-кому, хто зможе там працювати.

Намір начебто й добрий. Та при цьому А. Бондаренко зовсім не врахував, що це майно належить не райдержадміністрації і безплатна передача основних фондів з балансу райспоживспілки стороннім особам не передбачена законодавством. І навіть розмір орендної плати визначається не волюнтаристським рішенням, а базується на методиці розрахунків, затвердженій постановою Кабміну № 786. І зовсім абсурдним видається пропозиція А. Бондаренка про виведення райспоживспілки з підпорядкування обласної системи, оскільки це суперечить статті 17 Закону України «Про споживчу кооперацію».

Повідомивши про цей конфлікт главі облдержадміністрації та прокурору області, голова облспоживспілки І. Латул нагадав про доручення Президента України Л. Кучми від 24 жовтня 1997 р. і 15 травня 1998 р. Кабміну та головам облдержадміністрацій. У них глава держави прохав сприяти правлінням споживчих товариств у збереженні місцевих структур і використанні за прямим призначенням власності споживчої кооперації.

Та, мабуть, великому керівникові Врадіївського району це розпорядження Президента країни не указ. Він чинить по-своєму, не рахуючись з законодавством та рішеннями вищих органів.

Повідомивши про цей конфлікт в редакцію нашої газети, голова облспоживспілки І. Латул виявив бажання уладнати його саме шляхом переговорів. Йому, як і А. Бондаренку, також боляче дивитися на непрацюючі об'єкти, та порушувати законодавство і сприяти цьому він не хоче.

Олександр ВОЛОДИМИРОВ.

Миколаївська область.

Обіцяли-балакали, а сироти заплакали

В Уповноваженого з прав людини

Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Ніна Карпачова направила подання Прем'єр-міністру України Віктору Ющенку. Як повідомляє прес-служба Уповноваженого, в ньому йдеться, що до Н. Карпачової надходить багато звернень від членів сімей гірників, які загинули 11 березня ц. р. під час аварії на шахті ім. Баракова, з приводу невиплати обіцяної гуманітарної допомоги.

Провадження, відкрите Уповноваженим, показало, що на відповідних рахунках Краснодонської філії Ощадного банку України нагромаджено майже 7 млн. грн. і понад 53 тис. доларів США, які надійшли від громадян, підприємців та установ України, а також з-за кордону як благодійна допомога. І хоча спеціально створена наглядова рада розробила умови розподілу цих коштів між сім'ями загиблих і постраждалих, одержати їх удови і сироти не можуть.

У своєму поданні до прем'єра Уповноважений вимагає визнати допомогу сім'ям шахтарів гуманітарною. Це дасть можливість їм повністю одержати благодійні кошти, не сплачуючи з них податки.

***

Прибувши до Об'єднаних Арабських Еміратів на початку 1996 року, сумчанка Ірина П. вийшла заміж за громадянина однієї з арабських країн, народила дитину... Та, власне, на цьому щастя й скінчилося. Чоловіка після закінчення терміну дії візи було депортовано за межі ОАЕ, а Ірина з однорічним сином, загубивши документи, опинилася в еміграційному центрі в м. Абу-Дабі. Вже тут народила доньку, яка невдовзі захворіла на запалення легенів... Єдине, на що спромоглася молода жінка, — повідомити про свою безвихідь матері в Суми.

Мати звернулася по допомогу до народного депутата Григорія Дашутіна, а той розповів історію Ірини українському омбудсмену. Як повідомляє прес-служба Уповноваженого з прав людини, за цим фактом Ніна Карпачова відкрила провадження і звернулася до консульського управління МЗС з проханням надати Ірині П. всебічне сприяння в оформленні документів та поверненні в Україну. За два тижні по тому Посольством України в ОАЕ жінці було оформлено свідоцтво для повернення на батьківщину, і завдяки консульському сприянню вона разом з двома дітьми вилетіла в Україну.

Анонс

Міжнародний форум ділової еліти

Для економічних партнерів нашої країни така масштабна зустріч організовується вперше. Офіційна її назва — «Україна і світ. Партнерство заради злагоди і розвитку». Відбудеться вона 6-8 грудня у Києві, але до 22 країн світу вже розіслано майже три сотні запрошень, і на повний хід іде підготовка до плідної роботи 2,5 тисячі представників бізнесу, фінансових та урядових кіл. Його організатори: Кабінету міністрів України, Національного банку, промислових і підприємницьких спілок та фондів їх підтримки, —схвалили Президент Леонід Кучма і глава парламенту Іван Плющ, зазначивши, що економічне зростання немислиме без налагодження нових корисних контактів. Учасникам надасться унікальна можливість у найкоротший термін обговорити безліч питань, відвідати підприємства, міністерства, почати здійснення спільних проектів. До їхньої уваги — нові технології, послуги і товари, а також презентація популярного видання «Золота книга ділової еліти України», нагородження переможців рейтингу «Золота фортуна».

Людмила МЕНЖУЛІНА.

«Рів'єра»? Але по десять...

Приємного вам відпочинку!

Гривень, звісно. Але то — у вихідні, а у будні — вісім. Для дорослих. Для дітей будь-коли — по чотири. Така ціна квитків на пляж, який називають «Рів'єрою». Чого варті одні тільки екзотичні, на китайський манер, гостроверхі навіси на доволі широкій піщаній смузі. Обрамленій з одного боку блакиттю моря, а з другого — зеленими деревами. Окрім розпеченого піску, шезлонги, тапчани. Є спортивні майданчики, душові й каналізація. Немає, зрозуміло, сміття. Не випадково саме «Рів'єра» нещодавно визнана спеціальною конкурсною комісією міськвиконкому кращим одеським пляжем. Однак відпочивають — і місцеві, і приїжджі — знають про те, напевне, далеко не всі. Бо на пляжі хоча й не пусто, проте й негусто. Та й «кусаються» ціни.

На «Курортному», що неподалік, вхід безплатний. І хоча пляжне обладнання не таке шикарне, як у сусідів, та воно в повному порядку. Й попит на тутешні пісок та морську воду не менший, а, як засвідчують візуальні спостереження, навіть більший. На пляжі «Аркадія», що відзначається своєю ошатністю й архітектурною вишуканістю, — ресторани, кафе, арки, численні квітники, ажурні сходинки та доріжки. Тут теж можна позагорати — за півтори гривні. Зонти, шезлонги, тапчани, тенісні столи, душові, дитячий спортивний майданчик — користуйся! Є тут і спеціально виділені куточки для інвалідів та учасників війни — для них усе безплатно.

Одне слово, пляжі Одеси — пістряві, як і саме місто. На різні смаки й на різні гаманці. Хоча, порівняно з минулими роками, є одна загальна риса: стало більше порядку і зручностей, менше сміття й антисанітарії. Одеса, схоже, починає розуміти, що самого тільки моря, хай воно й найсиніше у світі, аби відповідати назві міста-курорту, замало.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Акції

Порадь, брате-отамане!

Учасники вітрильної регати «Собор-2000» поклали квіти на могилу легендарного Івана Сірка.

Після відходу із Запоріжжя розпочався останній великий річковий перехід регати, який завершиться виходом яхт у Чорне море. Майже весь шлях пролягатиме Каховським морем, під водою якого поховано чимало пам'яток козацької доби, в тому числі — і п'ять запорозьких січей. Учасники вітрильної подорожі особливу увагу зосередили на знайомстві з історичними пам'ятками, на вшануванні пам'яті героїчних пращурів.

Зокрема, як повідомляє прес-служба Української народної партії «Собор», мандрівники відвідали село Капулівка, що на Дніпропетровщині, де поклали квіти на могилу кошового отамана Івана Сірка. А в одному з місцевих храмів УПЦ Київського Патріархату відслужено панахиду пам'яті отамана Сірка та інших козаків, що віддали життя за рідну землю та православну віру.

12 серпня регата пришвартується в Севастополі.

Василь КОРНІЄНКО.

Фотофакт

Отакі кавуни ростуть на баштані Любові Адамової в селі Придніпровському Нікопольського району на Дніпропетровщині.

Фото Анатолія БАСА.

Актуально!

Державі подавали, наче жебраку

Хоча у Рівному двадцять п'ять ринків, однак від них бюджет отримував мізер.

Середньодобові надходження від ринкового збору у червні становили лише... 2 гривні 50 копійок.

Це й спонукало працівників управління державної служби по боротьбі з економічними злочинами та податківців провести ряд рейдів-перевірок надходження ринкового збору.

Ефект від того вражає: надходження тільки у «Торговому центрі» збільшились у 36 разів, на центральному продовольчому ринку — в 1,9, центральному промисловому — в 4,1, на ринку поблизу автовокзалу — у 2,7 разу.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Форпост вікінгів під Черніговом

Знахідки

Сьогодні поблизу поліського села Шестовиці завершує третій польовий сезон Міжнародна українсько-норвезько-російська археологічна експедиція, 150 учасників якої досліджували найбільший в Центрально-Східній Європі укріплений табір вікінгів IX—XIII століть.

Ми попросили поділитися враженнями про роботу, нові відкриття археологів одного з керівників проекту, завідувача кафедри історії та археології України Чернігівського педуніверситету ім. Т. Шевченка Володимира Коваленка:

— Відразу хочу зазначити, що масштаби розкопок в урочищі Коровель доволі вражають: ми дослідили півтори тисячі квадратних метрів на городищі пам'ятки, понад чотири тисячі — на посаді та подолі. Знайдено поховань вікінгів більше, ніж у всій Нормандії! Отримані результати дещо змінили наші уявлення та зарубіжних науковців, зокрема професора Анни Стальсберг із Норвегії, про структуру цього комплексу.

Насамперед ми переконалися, що укріплений табір на пагорбі біля Десни мав з боку поля аж чотири смуги оборони з ровів, валів та частоколу. Тобто цей населений пункт відігравав значну роль у житті регіону. Він був ключовим на вигідному водному та сухопутному торговельному шляху, який пролягав із Чернігова до Києва. Подібного йому на Лівобережжі не зустрічаємо.

Професійні найманці того далекого часу — вікінги, вступивши на службу до київських князів, у Шестовиці збирали мито з купців, данину з населення Сіверщини, виконували охоронні функції. Дослідження показали, що вони тут з'явилися наприкінці IX століття. Тоді був закладений і вал городища. У першій половині XI століття пам'ятка зазнала військової катастрофи і дещо пізніше була докорінно перебудована. У середині XIII століття, під час монголо-татарської навали, городище загинуло і життя в ньому більше ніколи не відновлювалося.

Знайдені побутові речі, прикраси, поховання вікінгів з рабинями, кіньми, зброєю свідчать, що протягом трьох поколінь відбулася поступова асиміляція найманців з аборигенами. Отже, не випадково деякі знахідки мають на собі відбиток рис обох культур —місцевої та скандинавської.

Матеріали дослідження підводять до висновку, що скандинави не домінували над місцевим населенням і те — над ними. Це був рівноправний симбіоз представників двох народів, які будували молоду державу — Київську Русь.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігівська область.

Фестивалі

«Шанс» з маминою піснею

У Миколаєві завершився Всеукраїнський фестиваль сучасного естрадного мистецтва «Шанс-2000», покликаний відкривати імена молодих талановитих виконавців. Він виправдав сподівання: на мистецькому небосхилі справді з'явилося чимало «зірочок», яких уже знає широкий загал.

Перше місце вимогливе журі віддало 16-річній Анастасії Тетері з Херсона, яка продемонструвала високі вокальні здібності та естрадну грацію. Вона виконала пісню «Нічна дорога», яку написала її мама. Другі й треті місця посіли представники Львова, Житомира, Одеси, Чернігова. Переможці та дипломанти виступлять у програмах українського телебачення.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаїв.

Кримінал

Любов до антикваріату небезпечна для життя

У Полтаві скоєно резонансний злочин: убито 58-річного Олександра Сіська, який, за оперативними даними, займався купівлею-продажем антикварних речей. Його тіло з трьома рубаними ранами в голові і двома вогнепальними пораненнями — в серце і в голову —виявили на березі Ворскли, поблизу приміського села Нижні Млини. Днем раніше було знайдено його автомобіль «Хонда-Акорд» у парку «Перемога».

Попереднім слідством встановлено, що небіжчик, узявши з собою 25 тис. доларів США і 5 тис. гривень, зустрічався з посередником для купівлі старовинної ікони. Додому він так і не повернувся. Громадськість мало вірить обіцянкам міліції, що вбивство неодмінно буде розкрито. Ще кілька років тому у власному будинку жорстоко вбито всю родину антиквара Володимира Пєнкіна. А злочинців не знайдено і досі. Серед полтавців існує думка, що це — справа одних рук.

Григорій ГРИНЬ.

Полтава.

У номер

■ **Оттава**

У центрі чужого конфлікту

(Початок на 1-й стор.).

З 18 липня судно перебувало за 600 миль від канадських берегів. Однак у четвер канадська влада здійснила силову операцію, висадивши з гелікоптера з півтора десятка військовиків, щоб привести судно у порт Монреаля. Як зазначив в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна» заступник міністра закордонних справ України Олександр Майданник, члени екіпажу не чинили жодного опору під час висадки канадських військовиків, ніхто з українських моряків не перебуває під арештом. Заступник міністра наголосив, що українські моряки опинилися в епіцентрі суто комерційного конфлікту.

■ **Одним абзацом**

■ В Іллічівську, що на Одещині, завершилося відкрите засідання секцій середніх і малих міст Асоціації міст України. Учасники засідання — а в ньому взяли участь представники майже 200 міст і містечок нашої країни — одностайно ухвалили звернення до депутатів Верховної Ради. Вони наполягають, щоб народні обранці розглянули альтернативний бюджетний кодекс, внесли зміни до Закону «Про систему оподаткування», вивели із загальнодержавних податків податок на землю, на рухоме і нерухоме майно, прийняли до кінця року Закон «Про комунальну власність».

■ Жнивний конвейєр Хмельниччини взяли під суворий контроль працівники органів внутрішніх справ. За порушення протипожежної безпеки накладено 182 адміністративні стягнення на посадових осіб, проти 20 злодіїв порушено кримінальні справи. Кілька сотень злочинів відвернено.

■ Те, що паління — зло, ще раз підтвердив трагічний випадок, який стався на проспекті генерала Острякова в Севастополі. Власник іномарки після наїзду на залізобетонну опору в стані сп'яніння закурив у понівеченій машині, і вона відразу спалахнула смолоскипом, загинув і курець.

■ Уряд України затвердив перелік 13 спеціалізованих коньячних підприємств, які мають право здійснювати імпорт і оптову торгівлю коньячним спиртом. До нього включено, зокрема, Одеський і Ужгородський коньячні заводи, Багеровський, Первомайський, Октябрський і Сімферопольський винзаводи, державні підприємства «Харківський завод шампанських вин». Крім того, ці підприємства тимчасово, до 1 січня 2001 року, звільняються від сплати ввізного мита на цю продукцію, котра ввозиться на митну територію України для виробництва коньяку на власних потужностях.

■ До Дня незалежності України з 1 по 31 серпня СП «АвтоЗАЗ-ДЕУ» здійснює торгову акцію, пропонуючи пільги під час купівлі автомобілів «Нубіра» та «Славута». Покупцям «Славути» надається п'ятивідсоткова знижка від вартості авто. Бажаючим придбати яскраво-червону «Нубіру» не треба буде доплачувати за колір. А при купівлі «Нубіри» надається можливість придбати «Славуту» зі знижками в розмірі п'ять з половиною тисяч гривень.

■ У молодого подружжя Людмили та Василя Буткевичів із Костополя, що на Рівненщині, протягом одинадцяти місяців народилася друга двійня. У цій сім'ї вже п'ятеро діток. Але рекорд багатодітності тримає сім'я Демчуків із міста Сарни, де виховують дев'ятнадцятеро дітей.

■ У видавництві «Місто», що належить Чернівецькій міськраді, вийшло окремою книжечкою англійською мовою відоме оповідання Ольги Кобилянської «Природа». Його переклад здійснила молода чернівецька літераторка Леся Будна. Видання сувенірне, щедро ілюстроване. Розраховане воно на зарубіжних туристів, які нині часто відвідують Буковину.

■ **Фотофакт**

Золотий призер з потрійного стрибка чемпіонату України з легкої атлетики Олена Говорова. На НСК «Олімпійський» у Києві Олена стрибнула на 14 м 35 см.

Фото Дмитра ГАВРИША (УНІАН).

Духовний щит югославів

Народ, свідомий свого кореня і національної гідності, — непереможний

От уже й більше року минуло від того дня, коли бомби, ракети та ще снаряди з послабленим ураном, заборонені всіма міжнародними хартіями, востаннє струсонули багатостраждальну землю Югославії, здвигнувши могили тисяч загиблих мирних жителів. А серед них — вдумаймося тільки! — третина — діти.

...Минуть десятиліття, поволі — ні, не забудеться, — просто приглухне біль втрат. Прийдуть нові покоління, для яких це вже стане історією.

Та довічно якась невимовна образа ятритиме душу: як могла земля носити і носить цих холодних, закомп'ютеризованих убивць, чимало з яких обіймали чи й обіймають найвищі урядові та військові посади?!

Одначе апелювати до їхнього сумління — марна справа: у цих монстрів просто немає совісті, місце якої зайняла жадоба світового панування. Але Міжнародного Трибуналу, що провів уже кілька засідань, зокрема й у Києві, одностайно винісши вердикт — «винні у злочинах проти людяності й миру», — цього суду вони таки бояться, бо раніше чи пізніше він звершиться. Свідчення цього — останнє засідання Міжнародного Трибуналу, яке відбулося в Нью-Йорку в червні ц. р. А вже коли самі американці беруться за справу, то доводять її до логічного кінця.

А в мене як письменника й журналіста особливу огиду викликають, з дозволу сказати, «колеги», котрі не тільки відступили од священного покликання своєї професії — служити тільки правді, а й від елементарної людської порядності, поставивши своє перо на службу нелюдам. Укотре скажу: коли відбуватиметься Суд Народів над призвідцями косовського побоїща, ці, пробачте, «писучі сини» мають сидіти на першій лаві підсудних. За те, що ідеологічно й морально, точніше — аморально, забезпечували темні дії агресорів, іменуючи їх «захисниками прав людини», а справжню війну проти суверенної держави камуфлювали під «гуманітарну акцію». Отже, вчинили непростиме: дезорієнтували світову громадськість, яка повірила «рупорам гласності» і дозволила безкарно нищити все живе і мертве.

Та, слава Богу, не всі. Чимало мужніх, совісних воїнів пера, зневаживши погрози і залякування, пробивалися на сторінки часописів та радіо- й телевізійний ефір, подаючи світові жорстоку правду про це варварство.

На одній із прес-конференцій Надзвичайний і Повноважний Посол Югославії Гойко Дапчевич наголосив: ні сили КФОР, ні місія ООН на чолі з Кушнером зі своїми обов'язками, себто з виконанням резолюції 1244 РБ ООН, не впорались. Взяти хоча б столицю краю — Приштину, в котрій залишилося лише... 276 сербів. І цей геноцид проти неалбанського населення наростає. Причому на очах глави місії ООН Бернара Кушнера, який байдуже спостерігає (чи сприяє?), як протягом року його «губернаторства» вчинено майже п'ять тисяч терактів, що забрали життя більш як тисячі косоварів, переважно — сербів.

Найпоказовішим із цього огляду є відкритий лист єврейки Паули Леві, з яким вона звернулася через ТАНЮГ до Кушнера. Вона запитує, чому він «твердо стоїть на боці албанських екстремістів в їхніх геноцидних справах»?

«Ви добре знаєте, — пише авторка, — що це не помста, бо серби ніколи не чинили подібних звірств. Це найкраще потверджують і міфічні «албанські захоронення», які ви вже п'ять місяців шукаєте, але, на превеликий жаль Клінтона, їх не знаходять, і вже всьому світові зрозуміло, що у вас немає виправдання вашої агресії. Чому ж ви, в чиїх жилах тече **благородна єврейська кров** і чиї рідні, напевно ж, **пережили гітлерівські гоніння, — чому ви сьогодні підтримуєте і підбурюєте геноцид над сербами?»** — ще раз запитує пані Леві.

Точнішої оцінки «ролі» Кушнера годі й шукати.

Нині Косово — це осереддя наркомафії, работоргівлі, а терористи з так званої армії визволення, які так і не склали зброї, «успішно» полюють на сербів, чорногорців та представників інших неалбанських народів. Може, хоч тепер міжнародне товариство розгадає справжні наміри і мету «миротворчої акції»?!

Коментуючи звинувачення «Міжнародної амністії» на адресу НАТО у військових злочинах проти мирного населення Югославії, керівник інформаційного відділу альянсу Джон Лаф оприлюднив таке: «Завжди, коли проводять складні військові операції, припускаються помилок. Доведено, що із залучених до бомбардувань 23 тисяч ракет та інших видів зброї тільки 30 не влучили в ціль. За всю історію воєнних дій це — небувалий успіх!».

Я не спростовуватиму вельми «мінімізовану» кількість «залучених ракет і бомб»: уже всім відомо, що на голови югославів скинуто майже 80 тисяч тонн смертоносного вантажу. Не дискутуватиму стосовно «лише 30 ракет», які не влучили в ціль. Тисячі загиблих мирних громадян самою своєю смертю спростовують цю лжу.

Не наголошуватиму цьому «гуманістові», що із загибеллю навіть одного єдиного життя людство втрачає цілий неповторний світ. Лишаю на його совісті й «наукове обгрунтування», що, мовляв, у складних військових операціях «припускаються помилок». Не доведи, щоб він сам чи його рідні потрапили до цих «помилок»!

Але мене просто ошелешила фраза: «За всю історію воєнних дій це — небувалий успіх». Вимовити слова «небувалий» та ще «успіх» у контексті вибухів бомб і ракет, на тлі розшматованих тіл — це вже щось поза людським розумом. То вже — клініка.

Та не так би страхало, якби Джон Лаф був винятком. На жаль, маємо свідчення, що ні.

Пам'ятаєте, як у той чорний березневий день телевізія підгледіла сценку: генсек Солана і генерал Леслі Кларк, дізнавшися про початок бомбардувань, кинулися цілуватись, аж пританцьовуючи? Я отетерів: чи мені мариться, чи в цих двох щось не теє?

Згодом з'ясувалося, що я стояв уже не так і далеко від істини: **за свідченням Бі-бі-сі, главком НАТО був справді одержимий нав'язливою ідеєю — розбомбити всі до єдиного мости. А вже після прямої ракетної атаки, з його ж благословіння, на Белградський телецентр не на жарт стривожена французька сторона була вимушена вгніздити в оточення Кларка спеціального офіцера, зобов'язавши його невсипно стежити і контролювати з ранку до ночі кожний крок і дії знервованого до небезпечної межі генерала.**

Вдумаймося: а що, **коли подібним типам** з реактивною психікою під гарячу руку, **не доведи,** трапиться ракета з ядерною боєголовкою, яких на озброєнні альянсу не одна сотня?! Вдумаймося.

...Та минулий рік, окрім сліз і горя, подарував і світлі фрагменти. Югослави, і найперше — серби, незважаючи на багатолітню жорстоку блокаду, по суті, самотужки відбудовують руйновища, спричинені «гуманістами» альянсу. З яким всенародним, героїчним ентузіазмом це діється, свідчу особисто, бо побував в Югославії і в часи бомбардувань, і вже мирної пори.

Міжнародне товариство, вчаділе від фальсифікацій продажної преси, поволі приходить до тями. Дедалі частіше і гучніше звучать голоси з осудом агресії. Навіть деякі функціонери альянсу заявляють, що це була фатальна помилка. Та більше, навіть Клінтон на запитання журналістів, чи не вважає він напад на Югославію помилкою, знічено промовчав. Чи це мовчання не означає згоду?

Уже й одвертим недругам Югославії зрозуміла неспроможність доводів альянсу: мовляв, що «гуманітарну акцію» вчинено задля повернення в Косово 800 тисяч біженців з Албанії та Македонії. Та всьому світу відомо, що до початку натовської агресії ні в Албанії, ні в Македонії біженців не було! Що вони з'явилися там тільки після ракетно-бомбових ударів.

З часом все таємне стає очевидним. Неспростовні факти свідчать, що цю агресію готували заздалегідь, протягом кількох десятиліть. Припускаю, що невдовзі з'ясується: чи форсований прийом до альянсу сусідів Югославії не буде вчинено задля того, щоб «підставити» й відсунути театр воєнних дій подалі від призвідців розбою?

...Але найвагоміший здобуток, який винесли серби з кривавої січі, — їхня моральна перемога, яку вони вкотре здобули, цього разу наодинці вистоявши проти десятка озброєних до зубів держав на чолі з самою Америкою. Ще раз довівши, що народ, свідомий свого кореня і національної гідності, — непереможний.

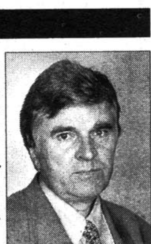
Непереможний, бо навіть у час, коли постало питання — бути чи не бути, — серби видавали... книги. Під завивання сирен, під вибухи ракет і бомб... Чи знайдеться ще переконливіше свідчення незнищенності народу, аніж те, що він проти бомб і ракет як непереборний духовний щит поставив Слово?!

Нещодавно в Українському фонді культури відкрито незвичайну виставку «Книги — проти бомб і ракет». Можливо, це для нас — незвичайно. А для сербів, чорногорців, усіх югославів, які одвіку духовне ставили вище від повзучо матеріального навіть перед косою смерті, це — природно. І в тому — їхнє безсмертя.

Борис ОЛІЙНИК,
народний депутат України.

Україна на шляху до демократії?

Несвяткові нотатки

Готуємося до 9-річчя Дня Незалежності. А «Декларацію про державний суверенітет України» Верховна Рада прийняла понад десять років тому. Серед наріжних засад Декларації — народовладдя, творення демократичного суспільства, республіканська форма державного устрою. За історичним виміром ці вікопомні події відбулися не так уже й давно, але в житті українського суспільства це ціла епоха. Отож можна сказати, що настав час збирати каміння.

На превеликий жаль, урожай виявився не таким щедрий, як сподівалися батьки Декларації і люди, що їм повірили. Сказане стосується практично всіх сфер життя, у тому числі й народовладдя, демократизації системи управління, забезпечення прав і свобод людини.

Здавалося, після ненависного і сто разів проклятого комуністичного тоталітаризму ніщо не могло перепинити шлях України до свободи і демократії. Тим часом, поклавши руку на серце, не можемо сказати, що досягли бажаної мети. Поблукавши певний час демократичними манівцями, Україна дедалі впевненіше виходить на звичну дорогу авторитаризму. Можливо, не такого брутального, як раніше, добре упакованого в демократичну фразеологію, супроводжуваного деклараціями про національне і духовне відродження, але сутністю своєю мало чим відмінного від уже знайомого нашим людям.

Нещодавно один з моїх колег у Верховній Раді запитав, що таке демократія в суверенній Україні? Не чекаючи, поки я зберуся з думками, сам і відповів: «Це ситуація, коли народу дозволено говорити все, що завгодно, а владі — робити все, що завгодно». Як на мене, цей афоризм не безумовний. Принаймні у своєму першому твердженні. Казати, що завгодно, дозволено далеко не всім громадянам України.

Щоб переконатися у цьому, достатньо переглядати наші телеканали, слухати радіопрограми і читати газети. За неймовірно малим винятком, усі засоби масової інформації служать тільки тим і зайняті, що славословлять курс ринкових перетворень в Україні, переконують слухачів і читачів у його безальтернативності. Ні серйозного аналізу досягнень і втрат цього курсу, ні сумнівів щодо правильності обраних шляхів його реалізації немає. Мало того, щоб такі сумніви і не виникали, оптимістичні реляції подаються на тлі проклять минулого. На кшталт: «Хоч у нас ще не досягнуто цілковитого процвітання, зате наші діти не гинуть на полях Афганістану і Чечні». Справді, не гинуть і це прекрасно. Але чи не нагадує це одіозне «лишь бы не было войны»?

Однодумність четвертої влади, скупленої оптом і вроздріб владою першою і зрощеною з нею олігархією, є злочином перед українським народом. Його погладжують по голівці, втішають тим, який він талановитий і багатотерпеливий, а насправді не поважають.

Свого часу я написав статтю «Політична еліта і народ у новій Україні». У ній дійшов маловтішного висновку, що еліта і народ варті одне одного. Ніхто не гірший, але ніхто, на жаль, і не кращий. Одні не вміють правити краще, інші не мають енергії хоч би обуритися недолугим правлінням. Інертність суспільства, заколисаного твердженням, що, здобувши незалежність, він уже виконав свою історичну місію, просто вражаюча. На переможному марші до цілковитого щастя ми вже втратили понад 3 мільйони співгромадян, і жодного оптимізму, що процес вимирання нації ось-ось припиниться, в нас немає.

За роки суверенного державного існування ми не тільки не створили громадянське суспільство і політичну націю, а навіть зруйнували ту єдність, яку мали раніше. Нові ідеологи кажуть, що міжнаціональний мир у Радянському Союзі був показний, нещирий і тримався на силі примусу. Не переконаний, що ідеологічне забезпечення дружби народів тоді було ідеальним, але в наш час воно ще гірше. Культивування пріоритету національних цінностей перед загальнолюдськими призвело до того, що для нас стало важливим, якою мовою говорить людина, яку релігію сповідує, до якої конфесії належить, яким є її етнічне самоусвідомлення тощо. Це небезпечна тенденція, яка вже має неусвідомлені «вкиди». Чого варте тільки рішення львівської влади про заборону публічного виконання російських пісень і музики. В майбутньому ми можемо мати серйозніші міжетнічні чи міжцерковні колізії.

Лобова політика у цих сферах, яку демонструє останнім часом влада, неусвідомлення нею всієї делікатності міжетнічних відносин, нерозуміння історичної тривалості процесів творення нових духовних цінностей, намагання діяти силовими методами — нічого, крім шкоди, не принесуть. Перефразувавши вислів відомого російського реформатора, можу сказати: «Нам потрібна демократична і процвітаюча Україна чи перманентні потрясіння?» Мусимо нарешті усвідомити, що несконсолідоване, вражене іржею національної і релігійної нетерпимості суспільство не здатне продукувати структуротворчу енергію.

Одним із основних елементів демократичного устрою країни є парламент. Від давніх часів він покликаний обмежувати абсолютизм королів та імператорів, сприяти доступу до управління країною представників народу. На жаль, і тут нам нічим хвалитися. Так звана лютнева «оксамитова революція» 2000 року, внаслідок якої було змінено керівництво Верховної Ради і створено президентську більшість, по суті, поховала парламент як самодостатній демократичний інститут. Фактично він став своєрідним продовженням президентських структур і тепер слухняно виконує всі рекомендації, що надходять з вулиці Банкової.

Об'єктивно українська модель структуризації парламенту, яка досягнута не внаслідок народного волевиявлення, а політичної змови, нічого спільного з демократією не має. Для майбутнього України це може мати вкрай негативні наслідки. Влада без внутрішніх противаг не може зберегти демократичну форму правління і неминуче еволюціонує до авторитаризму. Волевиявлення народу в такому разі збігатиметься з волею президента (в країнах з диктаторськими режимами такий збіг абсолютний) так, як це трапилося з референдумом щодо майбутньої долі українського парламенту, а Верховна Рада стане суто декоративним атрибутом демократії.

Неприємно про це казати, але нинішня політична ситуація в Україні просто аморальна. У вищих політичних колах відбувається жорстка конкурентна боротьба на грунті неправедної приватизації державної, а по суті, всенародної власності. Безпрецедентне цькування Верховної Ради, немислиме в цивілізованому суспільстві, швидкоплинність прем'єр-міністрів і урядів, референдумні пристрасті, ескалація критики тепер уже уряду В. Ющенка — все це незаперечне свідчення того, що Україна перебуває в стані перманентної внутрішньополітичної війни. Вона руйнівна для країни. Припинити її може тільки «новий» Президент і хотілося б вірити, що йому вистачить на це політичної волі.

Подібний до Верховної Ради і статус Кабінету Міністрів України. Особиста трагедія прем'єр-міністрів і України загалом полягає в тому, що вони не є самодостатньою політичною і державною фігурою. По суті, прем'єр-міністр у нас — це продовження Президента, виконавець його волі і його курсу реформ, до того ж людина, на яку можна звалювати всі гріхи невдалого реформування. Чи не через це в нас упродовж одного президентства змінилося вісім прем'єр-міністрів?

Здавалося б, з таким «демократичним» обличчям нам нічого й думати про європейський «калашний ряд». А ми не тільки думаємо, а й заявляємо цю мету як стратегічний вектор політичної орієнтації. Освічена Європа не в захваті від нашого нав'язливого родичання, але боїться різкою критикою підштовхнути Україну в обійми Росії. Я не впевнений, що таке поблажливе ставлення мало б місце, коли ми і справді пішли б на тіснішу співпрацю з Росією. Швидше за все, в такому разі Україна розділила б долю Білорусії, Югославії, Іраку. Нині ж усі антидемократичні акції нам, як то кажуть, сходять з рук і це свідчить про те, що для Заходу рівень демократії не є визначальною умовою для обіцянок щодо майбутнього приєднання України до європейської співдружності націй. Як сказав колись один американський президент: «Хоч він і сучий син, але ж наш сучий син». Українські провідники це добре усвідомлюють, а тому й не надто переймаються реакцією Заходу на свої неправедні дії.

Отже, маємо достатньо підстав для невтішного висновку, що Україна поки що не скористалась історичним шансом стати демократичною європейською країною. Важко прогнозувати зміни на краще і в майбутньому, оскільки демократія, на превеликий жаль, виявилася не запитаною нашим суспільством. Народ усі зусилля спрямовує на фізичне виживання і йому не до демократичних витребеньок.

У ситуації, що склалася, справжня демократизація суспільства багато в чому залежить від політичної волі Президента.

Петро ТОЛОЧКО,
народний депутат України,
академік НАН України.

Україна — у стані внутрішньополітичної війни

Кредит на житло — реально це чи ні?

Проблема забезпечення кожної сім'ї в Україні житлом є однією з найгостріших у країні

Адже право на житло — одне з найголовніших прав людини, проголошене та гарантоване Декларацією прав людини і Конституцією України (ст. 47 Конституції України). Від ступеня та динаміки її розв'язання залежить не тільки економічний розвиток країни, а й існування держави взагалі. З одного боку —неспроможність державних структур забезпечити всіх, хто потребує, безплатним житлом, з другого — населення в абсолютній більшості не має змоги за власні кошти будувати або купувати собі оселі. Єдиний вихід — це надання житла в кредит.

Перший крок у створенні механізму надання державного пільгового довгочасного кредиту населенню України на будівництво (реконструкцію) житла вже зроблено. Відповідно до Указу Президента України від 4 грудня 1996 року №1165 було створено Фонд сприяння молодіжному житловому будівництву (надалі — фонд) з основним завданням, покладеним на нього державою, розв'язання житлової проблеми шляхом пільгового довгочасного кредитування молодих сімей та одиноких молодих громадян на будівництво (реконструкцію) житла за рахунок державних коштів.

Виконана фондом за час свого існування робота дає впевненість констатувати — є абсолютна підтримка з боку населення означеної програми. Майже третина із сімей потенційних позичальників, за умови державної підтримки довгочасним кредитом, готова додатково задекларувати у повному обсязі свої доходи та сплатити необхідні податки.

Досвід роботи фонду свідчить про те, що, хоч би якою незахищеною була категорія «молоді сім'ї», не можна зосереджуватися на житловій проблемі лише для неї і зовсім не брати до уваги інших громадян, які не належать за віком до «молодих сімей» чи «одиноких молодих громадян». Аналіз анкет потенційних позичальників свідчить, що до 80 відсотків громадян, які звертаються по кредити на будівництво житла, за віком наближаються до межі 30 років або перевищують її. З урахуванням незначного фінансування порівняно з потребами зазначені позичальники фактично втрачають можливість поліпшити свої житлові умови за рахунок державного кредиту.

Тому формула, за якою видаються кредити (вік позичальника від 18 до 30 років плюс 30 років на повернення кредиту), має певні соціальні недосконалості:

— велика група населення, яка потребує поліпшення житлових умов, але вік якої перевищує 30 років, не може отримати кредит на будівництво (реконструкцію) житла, а інших пільг держава для таких громадян на сьогоднішній день не передбачає;

— внаслідок специфіки надання кредиту із групи позичальників практично випадають військовослужбовці та жителі сільської місцевості.

Ураховуючи викладене, я разом з членом Християнсько-демократичної партії України, народним депутатом України Раїсою Богатирьовою розробив і подав 1 серпня 2000 року до нашого парламенту під реєстраційним номером 6010 проект закону «Про довгочасне пільгове кредитування населення для будівництва (реконструкції) житла». Вважаємо за доцільне на базі механізму кредитування молодих сімей та одиноких молодих громадян для будівництва (реконструкції) житла розробити механізм кредитування населення та створити при Кабінеті Міністрів України державний фонд сприяння будівництву житла на базі Фонду сприяння молодіжному житловому будівництву при Держкоммолодьспорттуризмі та покласти на новостворену структуру функції житлового кредитування громадян України, тим самим забезпечити конституційне право громадян на житло.

За умови державної підтримки у вигляді державних довгочасних пільгових кредитів, щоб підтвердити свою платоспроможність, потенційні позичальники готові додатково задекларувати у повному обсязі свої доходи та сплатити необхідні податки. Аналіз засвідчує, що за рахунок тільки цієї категорії громадян можна додатково залучати до бюджету понад мільярд гривень щорічно. До того ж можна впевнено сказати, що програма не є суто витратна для економіки держави:

— більше десяти відсотків фінансування будівництва вестиметься за рахунок заощаджень громадян;

— з коштів, які вкладатимуться у будівництво житла, понад 30 відсотків повернуться до бюджету у вигляді податків до бюджету;

— повертатимуться до бюджету надані кредитні ресурси;

— за обов'язкового використання коштів на завершення розпочатого раніше будівництва додатково залучатимуться до бюджету обігові кошти;

— вирішуватиметься проблема недобудов та реконструкції будинків перших серій масової забудови;

— оживить будівельна та споріднені з нею галузі;

— зросте можливість отримання гарантій та пільг від держави, залучатиметься до програми велика частина «тіньового капіталу».

Такий підхід надасть можливість залучити альтернативні джерела фінансування, допоможе Україні якнайшвидше вийти з кризового стану, а саме:

1. Додатково до бюджету надходитиме щорічно понад один мільярд гривень.

2. За рахунок додаткових обігових коштів збільшиться грошова кредитна маса, а це підтримка власного виробника.

3. Додатково буде створено десятки тисяч робочих місць.

4. Значно поліпшиться демографічна ситуація і, відповідно, збереження української нації.

5. Буде оновлюватися та підтримуватися в належному стані житлове господарство.

6. Якісно поліпшаться житлові умови населення.

7. Привернеться увага зарубіжних кредиторів та інвесторів до розв'язання житлових проблем населення України.

8. Поліпшиться моральний та духовний клімат у країні.

Практичною діяльністю протягом майже двох років існування фонд опрацював пілотний варіант житлового кредитування населення та створив загальнодержавну організаційну структуру з відділеннями в усіх регіонах України, що дає змогу вирішувати питання залучення коштів для кредитування населення на будівництво житла незалежно від джерел фінансування і гарантувати прозорість та адресність їх використання та повернення. Доповнення, вписані в новому проекті закону «Про довгочасне пільгове кредитування населення для будівництва (реконструкції) житла», до механізму молодіжного житлового кредитування дає можливість без фінансових затрат, а найважливіше — у найстисліші терміни розпочати впровадження житлового кредитування широких верств населення та за 7—10 років забезпечити житлом у кредит усіх громадян України, які того потребують. Запропонований нами вищезгаданий законопроект потребує якнайшвидшого прийняття та реалізації на практиці.

Для своїх виборців мушу прозвітувати: згаданий законопроект (а це 48 статей з прикінцевими положеннями) — результат семимісячної копіткої праці двох народних депутатів, у тому числі і вашого обранця.

А тепер слово — за колегами з депутатського корпусу, від яких залежатиме, приймуть вони наш законопроект «Про довгочасне пільгове кредитування населення для будівництва (реконструкції) житла» чи ні.

Віталій ЖУРАВСЬКИЙ,
народний депутат України.

Що тішить

Зневага одного громадянина іншим неприпустима

Наприкінці двадцятого століття виникають дві окремі держави — Росія і Україна. Багато в чому різні. Та мають одне спільне — вседозволеність у боротьбі, у відстоюванні своїх інтересів. Історичні процеси, як глибоко вони не були б віддалені, вчать одного — на кожну дію виникає протидія. Згадаймо маніфест Катерини II про скасування Запорозької Січі. Суть була в тому, що звідтоді карали на смерть за вживання самого слова запорожець, прирівняного до слова бандит. Наших лицарів переселяють на Кубань, ось вам і новація — кубанські козаки! А що ж земля, позбавлена лицарської слави? Матінка-годувальниця на якийсь час стишилася, зачаїлась. І в урочну годину породила хлопчика з усім отим «океаном у душі». Він змалечку чує співучу мову, пісні... «Но лучшие песни слышали одни только украинские степи!» — напише він згодом. Адже достеменно знав своє покликання — промовити про Україну на весь світ! Уже в гімназії почав озиратися на всі боки: мова! Письменнику потрібна була не усна, не побутова мова, а розвинена писемна, здатна одразу бути поміченою в «просвіщенних» мовних берегах. Пушкін! Пушкін посипиться своїми осяганнями... От вам і відповідь історії! Не забарилася! 1835 року, тобто через шістдесят років після згаданого маніфесту, з'являється друком «Тарас Бульба». Звідтоді можна хоч хтось, що запорожець бандит?!

Дві держави, Росія і Україна, здобули свою самостійність. Наробили. Що хотіли. А народи? Їх переплітали, перенизували один одним століттями! Ось звільнили вольниці Запорожжя і заселили росіянами. Так було колись, так сталося і вчора... Оглянімося на Північ. На Сибір. На Далекий Схід. Де немає українців? Хіба що там, куди і чорний ворон не долітає. Погляньмо по Україні. Де не прижилися росіяни? У Львові? На Закарпатті? Ось породження повоєнного Львова для Москви — Юрій Башмет, Григорій Явлінський і Роман Віктюк. Згадуємо помітних людей, а ще там половина Москви прихованих українців. Так вони схотіли, така їхня воля і так тому й бути! Поважаймо чужу волю.

Маємо, що маємо. Складний народний конгломерат, який нарік себе Україною самостійною. І до нових усенародних перерішень, іншого не дано. В нашому новому домі має бути порядок. Зневага одного громадянина іншим просто неприпустима. На кожен прояв національних чварів мусить лунати голос верховного, Батька.

Кожен з нас через близькість мов, знає і любить російську культуру. Живопис, музику. Мислителів. І особливо літературу. Серед освічених росіян ніколи не було гнобителів України. І ми вдячні за це. Однак те, що сьогодні дозволяють собі чинити деякі так звані росіяни, просто дивує. «Бойся Данайцев, дары приносящих!» У пору палкого бажання змін ми обдарували Москву Віталієм Коротичем. Пройшов Крим і Рим. І раптом..., мешкаючи в Москві, відкриває бордель у Києві. Звичайно, російськомовний. Звичайно, безпрограшний. Заснований на людських пристрастях... Інколи так і кортить запитати: хлопці, що ви робите? Ви що, забули, що маєте честь принаймні зараховувати себе до російського народу. Народу толерантного. Благородного. У вас що, мало власних проблем? Ось і розв'язуйте їх. Не заважаючи нам щоденно виконувати наш обов'язок — шукати стежки гідності для всякосущого, хто поєднав своє життя з нами.

У годину прискіпливих роздумів і пошуків ізнов, укотре, звертаюся до Гоголя. Сміється. Сміється і вказує на одну зі своїх віщих книг: ось що намережила його палка душа. «Я открыл, что Китай и Испания совершенно одна и та же земля, и только по невежеству считают их за разные государства. Я советую всем нарочно написать на бумаге Испания, то и выйдет Китай».

Геній. Наш геній. Наш і ваш.

Усміхнімося. Бо всі ми браття. Тож веселіше!

Живіть.

Григорій КОЛІСНИК.

Спорт

Лише результати

Футбол. Чемпіонат країни. Вища ліга. 5-й тур:

«Металіст» — «Сталь». 2:0. 10000. Іваненко, 41, з пенальті, Пец, 71.

«Кривбас» — «Нива». 0:1. 12000. Дгебуадзе, 66.

«Металург» (М) — ЦСКА. 1:1. 8400. Бабич, 55 — Євтушок, 52.

«Дніпро» — «Металург». (Д). 0:1. 8500. Осадчий, 5.

«Динамо» — «Ворскла». 2:1. 8000. Хацкевич, 27, 40 — Орбу, 9.

«Металург» (Зп) — «Карпати». 1:0. 3000. Акопян, 5.

Матч «Таврія» — «Шахтар» перенесено на 13 листопада.

«Динамо», «Дніпро», «Кривбас» — по 10 очок, «Шахтар», ЦСКА, «Таврія», «Металург» (Д) — по 9, «Металіст» — 8, «Металург» (М) — 7, «Карпати» — 6, «Нива» — 5, «Металург» (Зп) — 3, «Сталь» — 1, «Ворскла» — 0.

Першість країни. Перша ліга. 3-й тур: «Чорноморець» — «Дніпро-2». 3:1. 2000. Стежковий, 14, Пономаренко, 71, Драницький, 74 — Ротань, 30.

«Зірка» — «Прикарпаття». 2:0. 4000. Гасанов, 2, 48, з пенальті. На 40-й хв. Зуєнка («П») вилучено з поля (два попередження).

«Динамо-2» — «Борисфен». 2:0. 100. Максимюк, 32, Михайленко, 55.

ФК «Черкаси» — «Буковина». 4:2. 3000. Осташов, 21, 89, Савчук, 32, Чіпа, 56, з пенальті — Гамаль, 15, Мглинець, 54. На 77-й хв. Зайця («Б») вилучено з поля (удар суперника руками після зупинки гри).

«Шахтар-2» — «Закарпаття». 1:2. 1500. Леонов, 87, з пенальті — Богатирьов, 70, з пенальті, Продан, 82.

ЦСКА-2 — «Металург». 2:1. 200. Дараселія, 37, 59, з пенальті — Козирський, 28.

СК «Миколаїв» — ФК «Вінниця». 3:0. 4000. Шкурупій, 6, Мазуренко, 80, з пенальті, Єршов, 85. На 31-й хв. з поля вилучено Ляховича («В») — два попередження.

ФК «Львів» — «Волинь». 1:0. 2500. Клименко, 73, з пенальті.

«Поліграфтехніка» — «Спартак». 2:0. 3300. Чуйченко, 78, з пенальті, Соболь, 86.

ЦСКА-2 — 9 очок, «Динамо-2», СК «Миколаїв», ФК «Львів» — по 7, «Зірка», «Закарпаття», «Прикарпаття», «Поліграфтехніка», «Шахтар-2», «Чорноморець» — по 6, ФК «Черкаси» — 4, «Борисфен» — 3, «Металург» , «Буковина», «Спартак», «Волинь» — по 1, «Дніпро-2», ФК «Вінниця» — по нулю.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

До Європейської Хартії — європейський підхід...

Законне бажання навчатися чи навчати українською мовою

Висловлюю щиру подяку за те, що «Голос України» приділяє постійну увагу проблемам освіти в Україні, у тому числі й таким важливим питанням, як законодавче та нормативно-правове забезпечення реалізації прав громадян та сприяння розвитку України. Хотів би звернути вашу увагу на те, що до і з часів формування класичного Римського права право розглядалось і розглядається не як данина, яку хтось комусь має сплатити, а фактично як умови, в яких усі мають навчитися жити, діяти, поважати одне одного та забезпечувати культурні обміни.

На це фактично орієнтує також і Європейська Хартія регіональних мов або мов меншин, 1992 р. Україна взяла на себе зобов'язання щодо її ратифікації, але це має бути зроблено виважено, поміркованно і з метою подальшого забезпечення стабільності у суспільстві та розвитку як державної —української мови, так і мов національних меншин. Враховуючи загальні тенденції розвитку освіти в Європі, нам також треба подумати і над тим, щоб володіння мовами стало одним із дійових засобів спілкування між людьми, народами та визначало ступінь захисту молоді, громадян, їх конкурентну спроможність на ринку праці.

Отож проблематичним є орієнтир, коли за взірець вирішення цього питання береться, наприклад, колишня Австро-Угорська імперія. Адже за Австро-Угорської імперії школа з українською мовою навчання могла бути відкрита лише в разі неодноразового порушення цього питання українськими культурно-освітніми товариствами, сприяння цісарської сім'ї та винятково на підставі рішення парламенту. До речі, таку технологію взяли за основу багато європейських держав і використовують її під час визначення можливості або неможливості відкриття шкіл з українською мовою навчання чи вивченням української мови на своїх територіях. Яскравим прикладом «задоволення» культурно-освітніх запитів представників українців є той факт, що український буквар Юрія Кобилянського так і не був надрукований.

Турбує нас також і те, що ціла низка «національних лідерів» у питаннях ратифікації, зокрема зазначеної Хартії, ставлять себе навіть вище президентів відповідних держав. Приклад Косово уже всьому світові показав, до чого призводять такі «правові технології».

Навряд чи ми маємо право не враховувати обставини, за яких українці в Україні не завжди мають змогу вивчати українську мову. Відомі випадки залякування(?) українців в Україні (Чернівецька область) за те, що вони висловлюють своє законне бажання навчатися чи навчати своїх дітей українською мовою. З ініціативи деяких громадських організацій, політичних партій поширюються листівки проти вивчення української мови, ініціюється прийняття відповідних рішень. З «легкої руки» певних зарубіжних газет, «політичних лідерів» окремі заклади одержали статус, наприклад, «бастіонів Румунії, Угорщини».

А навчально-виховний процес організовується під такими гаслами: «Історичну батьківщину треба повідомити», «історичну батьківщину треба поінформувати», «історична батьківщина повинна знати». Маємо наочні приклади розгортання технологій реінтеграції. Дожили вже до того, що на території України з'являються комітети захисту української мови, культури.

Одну із причин таких тенденцій вбачають у ратифікації, з цілою низкою юридичних порушень, Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин 24 грудня 1999 року. Ратифікували за принципом: «Україна повинна здивувати світ».

А чим насправді здивувала? Тим, що 24 грудня 1999 року на ранковому пленарному засіданні Верховної Ради України, всупереч регламенту і з порушенням затвердженої послідовності розгляду питань порядку денного, тодішнім Головою Верховної Ради Олександром Ткаченком було винесено пропозиції без порівняльної таблиці. Розглянули і проголосували в поіменному режимі у повторному першому читанні рішення про прийняття законопроекту про ратифікацію Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин, 1992 р.

Запропоновані увазі парламентаріїв пропозиції було внесено 23 грудня 1999 року першим заступником голови Комітету ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин Г. Поповим з порушенням статті 9.4.8. Регламенту Верховної Ради України і Постанови Верховної Ради України від 18 червня 1999 року № 765-XIV та без попереднього ознайомлення з матеріалами парламентських комітетів, народних депутатів України.

А цими постановою та Регламентом Верховної Ради передбачено доопрацювання законопроекту комітетами ВР у закордонних справах і зв'язках з СНД, з питань науки і освіти, з питань культури і духовності, а також з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин з урахуванням пропозицій суб'єктів права законодавчої ініціативи.

На засіданні Верховної Ради було розглянуто пропозиції народних депутатів України Г. Попова, І. Попеску, Л. Безуглої, О. Голуба, М. Ковача, І. Миговича, В. Пустовойтова, Н. Штепи. Головуючі О. Ткаченко та А. Мартинюк не надали можливості подати та обговорити пропозиції народних депутатів — членів комітетів з питань науки і освіти, з питань культури і духовності та у закордонних справах і зв'язках з СНД.

Пропозиції народних депутатів — членів зазначеного парламентського комітету були представлені на основі матеріалів Державного комітету у справах національностей та міграцій, який згідно з Конституцією України не мав права внесення на розгляд ВР законопроектів про ратифікацію міжнародних договорів і який, до речі, вже ліквідовано (Указ Президента України від 15 грудня 1999 року № 1573/99). До того ж пропозиції цього комітету було викладено поза Кабінетом Міністрів України, без урахування точки зору зацікавлених міністерств, відомств і місцевих органів виконавчої влади.

Усупереч Регламенту ВР (статті 6.2.3, 9.4.3) Комітет з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин не прийняв до розгляду пропозиції та фінансове обґрунтування Кабінету Міністрів України щодо забезпечення виконання положень Хартії та не погодив законопроект із Міністерством юстиції України. Комітет також не врахував висновків науково-експертного управління щодо запропонованих варіантів пропозицій ратифікації Хартії. Ратифікований варіант Хартії фактично потребує затрати коштів у 2,5 разу більше, ніж передбачено бюджетом на 2000 рік.

До проекту пропозицій Комітету з питань прав людини, національних меншин і міжнаціональних відносин не було додано фінансово-економічні розрахунки і прогнози можливих наслідків ратифікації зазначеної Хартії та проект ратифікаційної грамоти, засвідчений підписом міністра закордонних справ України.

Вочевидь відбулася підміна внесеного Президентом України законопроекту іншим.

Прийнятий Верховною Радою Закон України «Про ратифікацію Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин, 1992 р.» без додержання процедури підготовки, обговорення, застережень, затвердження ратифікаційної грамоти ще порушує принципи європейського співробітництва, не враховує рекомендації Ради Європи щодо ратифікації зазначеної Хартії.

У прийнятому варіанті закону викликають занепокоєння деякі позиції. Наприклад, ратифікація Хартії передбачає зобов'язання України щодо 169 пунктів і підпунктів за трьома позиціями (згідно з вимогами Ради Європи кожна сторона зобов'язується застосовувати тридцять п'ять пунктів або підпунктів з тих положень, що наведені у частині III Хартії, — ст. 2, пункт 2). Тобто через рік Україна має звітувати перед Радою Європи більш як за 210 пунктами та підпунктами. Таких зобов'язань не взяла на себе жодна європейська держава. Потребують уточнення й терміни, що застосовуються у зазначеному законі, наприклад — «у міру розумної можливості».

Непокоїть також і те, що для розгляду було представлено не автентичний, а «вільний переклад» тексту Хартії.

Виходячи із зазначеного та враховуючи, що прийнятий Верховною Радою Закон України «Про ратифікацію Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин, 1992 р.» суперечить Конституції України (статті 10, 86, 92), Закону України «Про міжнародні договори України» (статті 2, 4, 5, 7, 20), Європейській Хартії регіональних мов або мов меншин, 1992 р. (статті 2, 3, 19), ми мусимо зробити все необхідне, щоб ратифікація Хартії відповідала Конституції України, законодавству України, положенням самої Хартії, рекомендаціям Ради Європи щодо її прийняття. Це сприятиме стабілізації українського суспільства, забезпечуватиме консолідуючі процеси української нації. Є мудре правило, за яким держава як демократична інституція зобов'язана перед національними меншинами задовольняти їх національно-культурні запити. Але не менш важливо, щоб і національні меншини мали обов'язки перед державою, з повагою і відповідальністю ставлячись до її Конституції, історії, культури, традицій, державної мови, духовних цінностей. Лише такий шлях творитиме українську демократію.

Георгій ФІЛІПЧУК,
народний депутат України,
академік Академії педагогічних наук України.

Генерал у круговій обороні. Безпеки виборців

Кредо депутата — уважність на випередженні

Депутат в окрузі

Адам Васильович ЧІКАЛ — людина з гумором, чим, зізнаюся, нас приємно вразив під час проведення днів «ГУ» на Хмельниччині. У кульмінаційний момент нашого спільного «бенефісу» в будинку культури санаторію «Товтри», коли зал вимагав відповіді з конкретно взятого обранця за всі «злочини влади проти народу»: «Ви скажіть нам, шановний депутате...», — він обуренння пригасив однією фразою: «А хіба депутати бувають шановні?» Всі розсміялися і перейшли «до суті». З парламентаріїв, які мають, між іншим, цілком офіційний синонім «народний депутат», у нас люблять ліпити образ тотального ворога. Так легше і так простіше, бо де ще шукати стрілочників?

Адам ЧІКАЛ.

У Дунаєвецькому виборчому окрузі, схоже, народ політично грамотніший. Його переведенням стрілок далебі не обдуриш: тут знають, що «депутати бувають шановні» на конкретному прикладі — діяльності свого обранця.

— Ми знали, що Адам Васильович великий військовий начальник, генерал-лейтенант, — розповідає одна з його виборців. — Казали, що з людини в мундирі хотіти? Вона ж, крім команди, нічого не чутиме. Треба голосувати за когось, ближчого до людей, а не до танків. На щастя, ми помилилися. Наш депутат не просто уважний до прохань своїх виборців, він, я сказала б, уважний на випередження. Ось такий випадок. Адам Васильович, обідаючи, звернув увагу, що в офіціантки сумні очі. Ні, вона нічого в нього не просила, не розповідала про своє лихо. Вона просто була сумна. Він тихо запитав: «Що з вами?». Жінка розплакалася і вийшла. Її колеги пояснили: «У неї дуже хворий чоловік...» «Прізвище й адреса», — майже по-генеральськи скомандував Чікал. Він допоміг зовсім незнайомій людині, клопотався про ліки, консультації кращих фахівців: мене це не просто здивувало — вразило. Таких прикладів можу назвати багато...

— Люди, які в мене повірили, мають знати: у них є не тільки носій мандата, а справді народний депутат, до якого в потрібний момент вони можуть звернутися, і він, звичайно, якщо це в його можливостях, їм допоможе, — прокоментував цей «факт із сумними очима» сам Адам Чікал.

Очевидно, з «можливостями» в нього не дуже сутужно: за два роки депутатської діяльності на індивідуальному прийомі в Адама Васильовича побувало майже три тисячі осіб. До речі, щоб лицезріти свого обранця, їм не треба було вдаватися до «історичної ролі» — ходаків у столицю (на жаль, це доводиться практикувати виборцям деяких мажоритарних «авторитетів»): мобільні приймальні Чікала розгорнуто в 65 селах. Абсолютна більшість звернень, звичайно, на соціальну тему —зарплати, пенсії, працевлаштування, лікування, інвалідні візки... Знайти «можливості» тут дуже важко — доводиться часто самому на «ходака» перетворюватися: з одного «високого» кабінету у ще «вищий». І зовсім «висотний». Напевно, офіцеру Чікалу легше було удостоїтися двох орденів «За службу Батьківщині», двох «Червоної Зірки», ніж депутату Чікалу інколи заслужити вдячність «за службу виборцям». Але якщо наполегливість міцніша за броню надсучасних танків — «панівні висоти» беруться.

Крім індивідуальних, тактичних, наказів виборців, депутат Чікал активно займається стратегічними завданнями — на благо всього округу. Один з керівників Чемеровецького району розповідав з нетиповим для битих життям провінційних начальників пієтетом про «цукровий таран» Адама Чікала.

— Уявляєте, два роки стояв — ні, лежав, Вишнівчицький цукровий завод. Ми вже хреста поставили на підприємстві — все, небіжчик. А тут Адам Васильович каже: «Хлопці, треба завод відновити». Хто ж проти, але як? Це не просто фантазія —фантастика. «Я посприяю...» «Та сприяйте», — а самі подумки лаємося: «Не ятрив би ти, депутате, душу. І так мулько». Ех, душа... Знаєте, я чоловік не м'якотілий, а їй-Богу, сльози закапали, як загув заводський димар. Ожив наш «небіжчик». І як це Чікалу вдалося — досі дивуюся.

У вересні минулого року на базі цього підприємства відбулась обласна нарада-семінар керівників цукрових заводів. Виступав на ній і депутат Чікал. Також «чоловік не м'якотілий». Але й у нього "душа поплива», коли робітники реанімованого заводу оточили його щільним колом: спасибі за працю. Спасибі від нас і родин...

До речі, «цукровику» Чікалу довелося невдовзі перекваліфікуватися на «ткача»: ВАТ "Дунаєвецька суконна фабрика" також уже подає видимі ознаки одужання. А недавно депутат «пролобіював» постанову Кабміну про газифікацію Сатанівської курортної зони, замороженої з 1993 року. Втім, об'єктів під його патронатом багато. Суть не в їх переліку. Вона в іншому: якщо депутат не зраджує основному званню — «зміни професії» забезпечено.

Звичайно, головна робота члена парламенту — законотворча діяльність. Тим більше що Адам Чікал —перший заступник голови Комітету з питань національної безпеки і оборони: тут напрями стратегічно важливі... Це розуміє і сам Адам Васильович:

— Депутат в ідеалі не повинен розв'язувати соціальні чи матеріальні проблеми виборців. Але це в ідеалі. Доки у нас така ситуація, вважаю своїм найпершим обов'язком надавати допомогу конкретній людині. Так підказує моє сумління...

Воно не просто підказує — наказує: зайняти кругову оборону безпеки своїх виборців. Для прориву в ідеальні часи.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Працювати в Німеччині легально

Досі отримати дозвіл на роботу в Німеччині громадянам країн — не членам ЄС, якщо вони не видатні вчені або не якісь особливі таланти, було практично неможливо. З рішенням уряду запросити 20 тисяч комп'ютерників з країн Східної Європи двері прочинилися.

Але поки уряд роздає «зелені» карти, що дозволяють працювати цій категорії фахівців, у деяких федеральних землях закон про іноземців прочитали уважніше. А в ньому міститься посилання на «громадський інтерес». Відомства у справах іноземців і тепер можуть видавати дозволи на роботу і посвідки на проживання громадянам інших країн, якщо фірма, яка укладає з ними контракт, підтвердить «громадський інтерес»: «Так, цей фахівець нам потрібний, бо на таку ставку підхожого для себе громадянина Німеччини ми знайти не можемо».

Влада Баварії, Гессена, Нижньої Саксонії вже розпочала видавати такі запрошення, назвавши їх «блакитними» картами. До речі, вони надають іноземцеві значно більше прав, аніж «зелені». Якщо земельне відомство у справах іноземців видає закордонному фахівцеві дозвіл на роботу і посвідку на проживання на підставі «громадського інтересу», то, на відміну від запрошеного на п'ять років за «зеленою» картою, він може залишатися в країні скільки завгодно. Доти, доки фірма не розірве з ним договір про найняття. Закон не обмежує таку роботу термінами і професіями. Немає в ньому і застережень щодо кількості виданих дозволів.

Я поцікавилася у відомстві у справах іноземців землі Гессен, чи можливо отримати дозвіл на роботу громадянинові України?

— Можливо, якщо він потрібний фірмі фахівець. Але його кваліфікація має бути вища, ніж в інших претендентів на це місце. І це нормальне явище. В Україні багато висококваліфікованих кадрів. Якщо вони не змогли знайти собі застосування вдома, то чому не спробувати зробити це в Німеччині?

І справді, незважаючи на безробіття, німецькі газети рясніють оголошеннями: «Потрібні...». Не менше пропозицій і на біржі праці в Інтернеті.

Валентина ПИСАНСЬКА.

Франкфурт-на-Майні.

Пам'яті жертв атомного бомбардування

У Хіросімі відбулася жалобна церемонія, присвячена 55-й річниці атомного бомбардування цього японського міста. На церемонії були присутні більш як 50 тисяч осіб: мешканці міста, які пережили атомне бомбардування, керівники країни, представники антивоєнних громадських організацій, зарубіжні гості. До фундаменту меморіальної стели в Парку миру було закладено плити, на яких викарбувано імена померлих за останній рік від наслідків атомного бомбардування. Жалобний список із 212 116 жертв поповнився цього року ще 5 021 прізвищем.

Однак день пам'яті не минув без ексцесів. Після закінчення церемонії невідомий чоловік прорвався крізь поліцейське оточення і кинувся до кортежу автомобілів, які супроводжували прем'єра. Прем'єр-міністр Іосіро Морі не постраждав. Нападника затримано.

***На фото АП:** на воду спускають ліхтарики для вшанування пам'яті померлих.*

На чиїй совісті?

У десяту річницю запровадження санкцій проти Іраку біля Білого дому у Вашингтоні відбулася демонстрація протесту. Демонстранти закликали США, Велику Британію та інші західні країни скасувати ембарго на експорт іракської нафти та імпорт в країну іноземних товарів, зокрема харчів та медикаментів. Супротивники санкцій заявляють, що в результаті цих суворих заходів передусім страждає мирне населення. Щороку тисячі дітей помирають від голоду і хвороб, спричинених недоїданням. Подібні акції відбулися і в інших країнах світу. Один із супротивників санкції навіть видерся на колесо огляду «Міленіум» у Лондоні...

Нагадаємо, що санкції було запроваджено 1990 року за кілька днів після вторгнення Іраку в Кувейт. Прихильники жорстких заходів вважають, що вся відповідальність за страждання іракського народу цілком лежить на совісті Саддама Хусейна.

За непристойний анекдот можна потрапити в поліцію

Якщо хтось вам надокучає чи кидає хтиві погляди, можете сміливо звертатися в поліцію. Але тільки в Австралії, бо на Зеленому континенті це вважають злочином.

Найтиповіша ситуація: чоловік переслідує колишню дружину. В таких випадках вона може оформити спеціальний документ, що заборонятиме йому наближатися до ексдружини чи її домівки на певну відстань. Інший варіант: так звані сексуальні зазіхання на роботі. Вважають, що найбільше від цього потерпають жінки (а подеколи й чоловіки), котрі працюють у засобах масової інформації, урядових організаціях, турфірмах, юридичних конторах, медзакладах та в харчовій промисловості. Цікаво, що частіше на це скаржаться австралійки віком від 35 до 45 років, аніж молоденькі дівчата.

Причому як сексуальне зазіхання в Австралії можуть розцінити непристойні жарти, інтимні листи, будь-які зауваження на сексуальні теми, хтиві погляди, непристойні жести тощо. За такі негідні вчинки тут розплачуються гаманцем і репутацією. Зокрема, й працедавці, які не захистили своїх підлеглих від такого неподобства.

Проте найцікавіше, що згідно з опитуванням чверть австралійців знайшли супутника життя саме на робочому місці.

Павло АНГЕЛУЦА.

Канберра.

Хлопчик продавав шведські сірники...

а став главою «меблевої імперії»

Дві обставини привернули увагу зарубіжних ЗМІ до шведської «меблевої імперії» під назвою IKEA. Пригадуєте? Так, тієї самої, що прославилася винаходом методу продажу дешевих «меблів у пакетах», які легко самому скласти вдома.

По-перше, фірма розпочала продаж меблів через Інтернет, що повинно, за задумами власників, збільшити збут. По-друге, деякі ЗМІ опублікували інформацію про те, що засновник «меблевої імперії» Інгвар Кампрад начебто оголосив конкурс серед своїх синів за право володіти його величезним спадком. Газети писали, що оборот IKEA нині становить 300 млрд. шведських крон, або понад 30 млрд. доларів, а його особисті статки оцінено в 3 млрд. Є за що поборотися!

Перше повідомлення було правдою. Як сказав кореспондентові «ГУ» представник IKEA Флоріан Талхейнер: «Торгівля через Інтернет розпочалася минулого тижня й уже дала результати, що подають надію. Поки що електронна торгівля ведеться лише у Швеції. Але ми плануємо перенести її на інші країни Північної Європи...». Щодо другого повідомлення, то, за словами пана Талхейнера, воно зовсім не відповідає дійсності. «Це деякі британські газети чомусь написали про таку версію, публікуючи інтерв'ю, яке дав Інгвар Кампрад американському журналові «Форбс». Але в сім'ї Кампрадів немає ніякого суперництва за спадок. Стосунки цілком нормальні. Ніхто не оголошував конкурсу серед синів...»

Тут слід розповісти, як Інгвар Кампрад створив свою «меблеву імперію», яку нині оцінено так високо. Його сага в чомусь схожа на казкові історії про появу американських мільйонерів, котрі складали докупи цент за центом. Він народився 1926 року на півдні Швеції, який на той час належав до бідних сільських районів країни. Інгвар змалку виявив чималий інтерес до бізнесу. Хлопчиськом він наловчився закуповувати пачки шведських сірників, а потім продавати сусідам, об'їжджаючи їх велосипедом. Невеликий прибуток клав до кишені. Потім у хід пішли інші нехитрі товари — ялинкові іграшки, насіння, кулькові ручки. Дійшов навіть до жіночих нейлонових панчіх.

У 1943 році, коли в Європі палахкотіла війна, а Швеція залишалася нейтральною, 17-річний Інгвар закінчив школу, і батько зробив йому подарунок: він створив для нього фірму... IKEA. Ця назва складалася з ініціалів сина (IK) та перших літер їхньої ферми Елмтарюд і села Агуннарюд, що було по сусідству (EA). Хлопець доволі швидко засвоїв, що запорука успіху — в індивідуальному підході до покупця, і всілякими способами почав пропагувати свій товар серед населення найближчих сіл. 1950 року Інгвар уперше включив до свого невеликого каталогу меблі, що їх виробляла місцева фабрика. А потім він відмовився від інших товарів і поставив за мету створювати «дешеві меблі для народу».

Так народилася концепція IKEA — розбірні меблі, які вибирають за виставленими зразками, а отримують у пакетах на виході з магазину. Ці меблі були гарні, прості в складанні та зручні для застосування. 1952 року вони викликали сенсацію на виставці в Стокгольмі. А коли через кілька років у передмісті шведської столиці Інгвар Кампрад відкрив магазин IKEA, його штурмували 18 тисяч покупців! Окрім усього іншого, цей меблевий центр став одним із визначних місць Стокгольма.

Сам Інгвар Кампрад, попри своє багатство, став символом низьких цін. Він і в житті такий: волів їздити «вольво» випуску 1994 року, а на літак купує квиток у туристичний клас...

Марат ЗУБКО.

Стокгольм.

Хроніка. Факти. Події

■ Москва

У четверту річницю

За даними ІТАР-ТАКС, у «день незалежності Ічкерії» сталися військові сутички в Гудермесі, Грозному, Ножай-Юрті та Урус-Мартані. Про свої втрати російська сторона не повідомляє, стверджуючи, що вбито 160 бойовиків. А тим часом щонайменше дві особи загинули під час вибуху бомби, яку було підкладено в машину, в Хасав'юртівському районі Дагестану. Нагадаємо, що 6 серпня 1996 року чеченці захопили Грозний. Це, по суті, призвело до поразки Росії у першій чеченській війні.

■ Ташкент

Бої на кордоні

Надходять повідомлення про бої в Узбекистані між урядовими силами та ісламістами. Представник збройного угруповання Тахіра Юлдаша заявив, що з обох боків є жертви. Повідомляється, що узбецька влада направила в район боїв підкріплення з Ташкента. Бої тривають у гірській місцевості поблизу таджицько-узбецького кордону.

■ Белград

У Мілошевича з'явився суперник

Сербський рух за оновлення назвав своїм кандидатом мера Белграда Воїслава Михайловича. Супротивники президента Югославії Мілошевича закликали главу найбільшої опозиційної партії Сербії Вука Драшковича не вносити розколу в лави опозиції висуванням ще одного кандидата на майбутніх виборах.

■ Тель-Авів

Ізраїль шокований

В Ізраїлі хвилю громадського обурення спричинили слова одного з провідних рабинів Овадія Йозефа, який назвав жертв Голокосту воскреслими грішниками, а палестинців — зміями. Як повідомляє Бі-бі-сі, прем'єр-міністр Ехуд Барак заявив, що такі коментарі не до лиця статусові рабина Йозефа. А палестинський міністр інформації закликав ізраїльтян осудити Йозефа як «расиста та ідіота».

■ Кабул

Убито співробітників ООН

В афганській провінції Герат убито дванадцять співробітників ООН. Усі загиблі займалися знешкодженням протипіхотних мін. Рух Талібан звинуватив у скоєнні цього злочину опозицію. Представники опозиції, у свою чергу, спростували ці звинувачення.

■ Делі

Щоб урятувати улюбленця публіки

Влада Індії погодилася пристати на вимоги, висунуті викрадачами легендарного кіноактора Раджа Кумара, який зіграв у 200 фільмах і вважається впливовою політичною постаттю у штаті Карнатака. Викрадачі висунули 10 пунктів вимог: зокрема, грошову компенсацію громадянам тамільської національності, котрі постраждали від етнічних сутичок 1991 року, визнання тамільської мови у штаті Карнатака як однієї з офіційних та звільнення ув'язнених, що відбувають покарання за законом про боротьбу з тероризмом.

■ Вашингтон

Палають ліси

У США сотні солдатів мобілізовано на допомогу пожежникам, котрі ведуть боротьбу з найсильнішими за останні півстоліття у країні лісовими пожежами. В деяких штатах уже оголошено надзвичайний стан. Влада побоюється, що боротьба зі стихією може затягтися до жовтня. Вогонь охопив ліси щонайменше 11 штатів.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

Фото АП.

«Кипарис» та кипариси

Коса на камінь

Уже два роки триває боротьба за порятунок зеленого острівця під вікнами будинку №36 по вул. Жовтневій. Його відвойовують у забудовників гаражів понад 200 жителів 70-квартирної алуштинської малосімейки. Розташована вона між двома загазованими трасами — на Ялту і Професорський куточок.

Опонентом у цій затяжній війні виступає настирлива команда під керівництвом начальника кооперативу із прибирання сміття «Кипарис» В. Скляра. Мета команди — збудувати 13 гаражів саме в зеленій зоні, поряд з малосімейкою, неподалік від оздоровчого дитсадка-школи №4.

Глуху оборону зайняла група з матерів-одиначок, бабусь-пенсіонерок, колишніх фронтовиків, ветеранів праці. Очолив її Петро Іванович Глебов, котрому близько восьми десятків років.

Останні події затятого протистояння нагадують фронтові повідомлення про облогу нездоланної цитаделі. **Телеграмою до редакції і телефонними дзвінками у корпункт «ГУ» в Криму оборонці повідомили, як, взявшися за руки, вкотре відігнали від своїх вікон МАЗи, самоскиди та екскаватори.** Машини вигризали землю під гаражну забудову з-під коріння кипарисів і фруктових дерев. Нинішню свою перемогу люди навіть зняли на відеокамеру, готуючись до вже п'ятого суду в Ялті. Всі попередні — алуштинські — після численних неявок «гаражників» і зміни суддів закінчувалися однаковими рішеннями. Мовляв, право жителів малосімейки на безпечне для життя і здоров'я середовище не порушується, а рішення алуштинського виконкому №119 від 27.02. 1998 року про дозвіл будівництва відповідає закону. І це незважаючи на те, що у визначенні Верховного Суду Криму чорним по білому написано: за генпроектом тут має бути дитячий майданчик. Повторним визначенням Верховного Суду АРК 12 квітня ц. р. справу було передано до Ялтинського суду. Де, схоже, її не квапляться завершувати. А поки мешканці малосімейки чекають захисту від суддів, «гаражники» ночами викорчовують кипариси і копають котловани.

Два останніх звернення до алуштинської прокуратури з проханням захистити права жителів будинку №36 і дослідити законність оформлення документів «гаражної справи» досі без відповіді. Не зворушують державних чиновників і листи з проханнями не нищити зеленої оази. Серед таких кореспонденцій і заява в касаційному суді Галини Ластівки з квартири №17, у немовляти якої такі слабкі легені, що дитині не вижити без прогулянок у садку під вікнами.

Остання надія — на рішення Ялтинського суду: туди передано (утім, як уже двічі у прокуратуру рідного міста) головні, з двопудової гори паперів, аргументи мешканців малосімейки. Із документів зрозуміло, що судові рішення алуштинського суду не можна визнати законними і обгрунтованими. Адже «гаражники» не подали генплану забудови 7-го кварталу (цим планом не передбачено будівництво гаражів у зеленій зоні). Досі ніхто не бачив документів стосовно виділення гаражної ділянки земельними службами, екологічної експертизи, дозволу на знесення десяти кипарисів.

Та є у справі відмова санепідемстанції дати позитивний висновок щодо ділянки під гаражне будівництво. Є й папери, в яких зазначено: кооператив «Кипарис» свої дії не узгоджував з Рескомом природи. А охоронці природи не можуть дозволити знесення десятка «дорослих» дерев заради гаражів.

Усі 135(!) документів — сподіваються жителі алуштинської малосімейки — таки допоможуть встановити істину.

Є серед паперів один цікавий акт: мовляв, кипариси не мають матеріальної цінності (підписано начальником охорони довкілля Алушти п. Холодовим). Розвінчує цю неправдиву цидулку акт, підписаний депутатом алуштинської міськради Юрієм Отрощенком і членом комісії Іриною Антоненко, що засвідчує: цим солідним деревам аж ніяк не менше двадцяти років.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ТЕЛЕГРАММА

067203

АЛУШТА 15/2 28 03/07 1510=

КИЕВ РЕДАКЦИЯ ГАЗЕТЫ ГОЛОС УКРАИНЫ ПРАВДЕНКО=

ПРОСИМ СРОЧНО ВЫЕХАТЬ АЛУШТУ ПРИЧИНЕ НЕЗАКОННОЙ ЗАСТРОЙКИ ГАРАЖЕЙ ЖИЛЬЦЫ ДОМА 36 ДОРОГУ ОПЛАТИМ ЖИЛЬЕ ОБЕСПЕЧИМ АЛУШТА ОКТЯБРЬСКАЯ 36 КВ 37=ЖИЛЬЦЫ ДОМА=

НННН 1540 03.07 0003

P. S. Торік людям з «Кипарису» уночі вдалося вирубати плодовий сад, виплеканий жителями малосімейки. Та вони прорахувалися — коріння, що лишилося, цієї весни дало буйну поросль. Вона знову озеленила майданчик, над яким висить загроза триярусного забетонування. А в малосімейці тим часом чекають на справедливий вердикт суддів ті, хто вміє захищати дерева.

Сумний монолог після свята

Лунали фанфари, майже на кожному кроці співали дифірамби на честь переможців

Проблеми у конверті

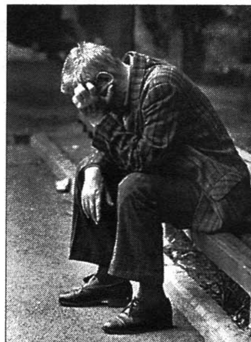
Як було добре на початку травня, коли відзначали 55-річчя Перемоги! Лунали фанфари, майже на кожному кроці співали дифірамби на честь переможців.

А тепер підіб'ємо підсумки після чудового свята. Почнемо з широко розрекламованого закону про надання матеріальної допомоги ветеранам війни. Фронтовики сподівалися, що кожного року отримуватимуть щось хоч не дуже відчутне, та все-таки! І, уявляєте, отримали: учасники війни минулого року отримали аж по 20 гривень, а нинішнього, ювілейного — по 40. Деякі колишні учасники бойових дій — більше, але ні ті, ні ті обіцяного законом не дочекалися.

Або ще таке: припинено компенсацію ветеранам за путівки до санаторіїв, які передбачено законом. Органи соцзахисту байдужі до фронтовиків, посилаючись на брак коштів. Є проблеми й з отриманням медикаментів за рецептами лікарів. Причому не якихось особливих ліків, а звичайних, наприклад анаприліну і т. ін. За все плати! А як же тоді закон про гарантії соцзахисту ветеранів війни?

Непривабливий вигляд має історія з нагородженням фронтовиків до Дня Перемоги орденами і медалями. Адже указом Президента обіцяно, що ветерани отримають нагороди напередодні свята. Однак цього не сталося, і, мабуть, буде розтягнуто на багато років. Але ж, як відомо, дорога ложка до обіду.

І, нарешті, про найсумніше. В указі Президента про відзначення Дня Перемоги чорним по білому записано, що поховання учасників бойових дій здійснюють за рахунок держави і на кошти місцевої влади, а також за участі тих організацій і підприємств, де працював фронтовик. Всього цього більш-менш дотримуються там, де підприємства, організації ще живі. Та як бути, якщо вони вже не існують? У бюджетах міських, районних та інших місцевих організацій на ритуальні потреби взагалі не передбачені кошти. Багато хто з ветеранів відкладали свої зароблені «на чорний день» в ощадбанку. Та держава їх пограбувала, а нинішня влада не повертає їх навіть старим фронтовикам.

Ю. БОРОДКІН,
голова прес-служби Суворівської райради ветеранів Херсона.
Підготував Володимир ЧЕРКАС.
Фото Анатолія ВОРОХА.

За листом читача

Можна і без тероризму

Лист мешканця Дубна Г. Богута до редакції нашої газети був емоційним: чоловік уже зневірився, що коли-небудь буде виконано рішення Дубнівського міського суду від 30 липня 1999 року про стягнення з Дубнівської виправно-трудової колонії, де він працював, на його користь заборгованості із заробітної плати у сумі 380 гривень 28 копійок. Надокучило йому, пише чоловік, ходити, наче жебракові, за своїми чесно заробленими грішми до Дубнівського міськвідділу державної виконавчої служби. Не допомогли йому і звертання в Рівненське обласне управління юстиції. «Дуже прошу порадити, як отримати зароблені гроші? Може, вдатися до тероризму?» — так закінчує свого листа дубнівець Г. Богут.

Така емоційність, звичайно, зрозуміла: оббивання порогів не сприяє доброму настрою — звідси і різкий звинувачувальний тон листа.

До тероризму ми не вдавалися (цього не радимо нікому). Зате звернулися до начальника Рівненського обласного управління юстиції Людмили Цермолонської, яка попросила місячний термін для того, щоб справа зрушила з місця. І ось, нарешті, до редакції надійшла відповідь за її підписом:

«11.08.1999 р. державним виконавцям винесено постанову про відкриття виконавчого провадження і надано термін боржнику (ВТК. — **Авт.**) для добровільного виконання рішення суду — погашення заборгованості у заробітній платі.

У зв'язку з невиконанням боржником добровільно рішення суду виконавчий лист було скеровано в установу банку для примусового списання коштів з розрахункового рахунку установи-боржника.

За станом на 30.06. 2000 року з боржника стягнуто 169,21 грн. Кошти на депозитному рахунку Дубнівського міського відділу державної виконавчої служби.

Для отримання коштів стягувачу необхідно звернутися з паспортом до державного виконавця, що проводить стягнення за даним рішенням суду.

З надходженням коштів заборгованість буде погашена».

Що ж, судячи з відповіді, крига, схоже, скресла. Хоч і дорогою ціною — здоров'я, часу, нервів, Г. Богут (маємо надію, і за цим, звичайно, простежимо) таки одержить зароблену копійку.

Але цей лист — привід до роздумів. Бо таких справ, що обросли «бородою» у виконавчих службах (не лише на Рівненщині), ой як багато. Тим часом законодавством передбачено конкретні терміни для виконання рішень судів. Але чи завжди вони, як і в наведеному випадку (минуло майже десять місяців!..), виконуються?

То для кого пишуться закони, якщо навіть судовиконавці самі їх не дотримуються? Та це вже — запитання до Міністерства юстиції.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Дурняк на полі чудес

Обережно: шахраї

Я листувалася з однією із столичних компаній. Ця фірма розсилала талісмани, підказувала номери, щоб вигравати в лото. Тільки за це я мала переказувати гроші. Але цього не робила. І ось учора знову отримала листа від них, а в ньому «сертифікат учасника» рекламної кампанії фірми. Обіцяють сюрпризи, купу грошей. Однак треба замовити товар за каталогом, що додається, і переслати певну суму. Мені випали чотири призи і гроші! Та по радіо кажуть: такої фірми не існує. Скажіть, чи варто переказувати свої кревні за участь? Мені 53 роки. У житті ніколи не щастило.

Наталія ТАРАНЮК.

Суми.

Від редакції. Якщо хочете, щоб не щастило й надалі, висилайте з легкою душею. А коли серйозно, то незрозуміло, як можна в доволі солідному віці бути такою довірливою? Перш ніж потрапити на вудку шахраїв, пригадайте стару істину: безплатний лише сир у мишоловці. А купа грошей нізвідки на голову не падає.

І тиха вода греблі рве. Якщо вони ненадійні

Акція відбулася. Що зроблено?

(Початок на 1-й стор.).

1. Поки грім не вдарить?..

Віктор Балога: — Без перебільшення — обсяг робіт, що вже виконаний, колосальний. І ми щиро вдячні усім тим, хто до цього причетний. А байдужих до нашого лиха не було ні в Україні, ні за кордоном. Фактично завершено програму з відновлення житла — й потерпілі люди мають дах над головою. І в багатьох випадках надійніший і просторіший, ніж до повені. Із 2660 будинків, зруйнованих стихією, майже 2006 введено в експлуатацію, інші добудовують. В основному ті, власники яких мають прихисток у родичів, і за рахунок виділених матеріалів, кредитів та власних заощаджень споруджують житло простоgіше й комфортабельніше. 289 квартир придбано для людей, котрі не виявили бажання будуватися. Щоб забезпечити житлом усіх потерпілих, треба купити ще 24 квартири. На це потрібно 860 тисяч гривень. Тих жител, котрі потребували капітального ремонту, після повені було 13239. До ладу вже доведено 10376.

Іван Іванчо: — Цю проблему, до слова, найпекучішу, можна було вже зняти. Темпи відбудови й ремонту житла сповільнювалися через неповне та невчасне фінансування. Адже закарпатці будувати вміють. Відповідно до розрахунків, узгоджених з Мінфіном, із залишкової вартості 46,6 мільйона гривень держбюджет передбачив на поточний рік лише 20 мільйонів гривень субвенції. В область поки що надійшло 1,6 мільйона.

Кор.: Комплексна програма — це не лише відбудова й ремонт житла, а й протиповеневі заходи. Її виконання — це те саме убезпечення від майбутніх лих. До того ж, як правило, непередбачуваних. Ліквідація наслідків, і це доведено гірким досвідом, обходиться у стократ дорожче...

Іван Іванчо: — Цього не заперечить ніхто. Але не всі ті, від кого залежить фінансування програми, прагнуть це зрозуміти. Програму протипаводкових заходів на 1999—2000 роки затверджено постановою Кабінету Міністрів у березні минулого року. Торік її недофінансовано на 24 мільйони гривень, а на рік нинішній навіть не визначено джерела фінансування, передбаченого нею, в обсягах 20,9 мільйона гривень. Між небом і землею й джерела фінансування будівництва лісових доріг та впровадження природозберігаючих технологій лісозаготівель, ліквідації повеневих руйнувань на автомобільних шляхах. На папері — гладко, а в реальних діях це далеко не так.

Віктор Балога: — Розуміємо, що викроїти всі необхідні кошти важко. Але ж скупий платить двічі: недофінансування протипаводкових заходів у 1994 році (наш край тоді теж постраждав від повені) обернулося величезними втратами в листопаді дев'яносто восьмого. Нині ситуація ускладнилася зсувними процесами.

2. Гори повзуть

Кор.: — За результатами досліджень Геолкому в області — 1250 зсувонебезпечних ділянок.

Віктор Балога: — Або 2500 зсувів загальною площею більш як 46 квадратних кілометрів. У будь-який час, кажуть геологи, може зійти 680 мільйонів кубометрів грунту. Вже зруйновано чи пошкоджено 550 житлових будинків й мешканців багатьох із них відселено у пристосовані приміщення. 370 сімей треба відселяти негайно. Куди? А тим часом зсувні процеси активізовуються й загрожують майже 1500 будинкам.

Іван Іванчо: — І справді, куди відселяти людей? Програму подано до Кабміну рік тому, тобто у серпні дев'яносто дев'ятого, а її досі не затверджено. Джерела фінансування на поточний рік — а це 35,5 мільйона гривень — не визначені. Не виконується постанова Кабміну від 16 травня 1999 року, якою на протизсувні заходи передбачено 16,5 мільйона гривень.

Кор.: — Невже й справді, поки грім не вдарить —чиновник не перехреститься?

Іван Іванчо: — Лиш грім цей надто дорогий. А роботи, передбачувані з укріплення дамб, берегів і регулювання русел річок треба завершити найближчим часом. Не довести їх до кінця й до пуття — все одно, що викинути вже використані кошти в річку. Роботи здійснені тільки на 30—50 відсотків. І перша повінь забере їх. Стихія ані коштів, ані кордонів не визнає.

Кор.: — І це підтвердило цьогорічне весняне повноводдя на території сусідньої Угорщини.

Віктор Балога: — Нас, слава Богу, лихо обминуло, хоча весняна повінь принесла чимало тривог. І разом з тим ми відстаємо порівняно з сусідами — угорцями та словаками, де реконструкція дамб та регулювання русла Тиси ведеться нормально. Сусіди щодо фінансування проблем особливих не мають. А роботи ці мають виконуватися в рамках заходів, передбачених представниками водогосподарських органів України, Угорщини, Словаччини та Румунії на спільній нараді в Ужгороді в лютому минулого року. На україно-румунському кордоні по Тисі нам належить реконструювати 2 кілометри дамб і спорудити майже 10 кілометрів нових, укріпити 15 кілометрів берегів. На україно-угорському кордоні — реконструювати та підняти гребені дамб довжиною 70 кілометрів. І справді, стихія кордонів не визнає й проявляється найбільшими втратами там, де хтось прагне на безпеці зекономити.

3. Чолом тобі, уряде

Хід ліквідації наслідків листопадової повені піднято в ранг однієї з найгостріших проблем і на сесії обласної ради, що відбулася недавно. Депутати прийняли звернення до Прем'єр-міністра України Віктора Ющенка, в якому прохають затвердити, нарешті, програму відселення людей з активних зсувних зон, вартість якої — 35,2 мільйона гривень. Вона мала бути виконана протягом 1999—2000 років, але, як ішлося раніше, вже рік очікує свого затвердження і, відповідно, фінансування. Нагально потрібна хоча б половина цієї суми, а решту передбачити у держбюджеті-2001. А також визначитися з джерелами фінансування протизсувних заходів, уже схвалених постановою Кабміну від 18 жовтня 1999 року № 1915, що розрахована до 2010 року.

На рік нинішній треба викроїти хоча б 15 мільйонів гривень, а виділено 1,1 мільйона «Укргеодезкартографії».

Втрачається дорогий час. Екзогенно-геологічні процеси — сейсмічні поштовхи, зсуви — активізовуються і несуть загрозу життю людей, не кажучи вже про народно-господарський комплекс краю. Не позаздриш більш як тисячі сім'ям, котрих відселили до родичів чи знайомих, тобто у прийми. Немов на пороховій бочці живуть люди, над котрими нависла загроза зсувів.

То чому така байдужість до їхніх доль у високих владних кабінетах? Тому, що вони затишні!? І поза зоною зсувів?

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Вітчизняний стиль

Кому млин, кому молотарка

Біля ВАТ «Новоград-Волинськсільмаш» — черга машин. На деяких — номери сусідньої області. Вони привезли зерно до млина, який є виробничою дільницею цього підприємства.

А молоти саме тут вирішили тому, що на заводському млині вихід борошна становить 72 відсотки, причому 52 — вищого ґатунку.

Млин для підприємства — то не просто надходження додаткових коштів. Не тільки виробничий, а й рекламний підрозділ. Адже тут встановлено агрегати борошномельні малогабаритні (АБМ-0,3), які сконструйовано і виготовлено на самому «Сільмаші». Випускати їх почали недавно, а вже реалізували півтори сотні. Недавно цікавилися враженнями фермера з Миколаївщини: переробив уже тисячу тонн зерна, затрати окупилися за рік. Борошном урожай реалізовувати значно вигідніше, ніж зерном. Зрозуміли це не лише фермери. Кілька млинів уже купили хлібозаводи.

Єдина проблема: в потенційних сільських покупців бракує коштів. Тому ВАТ «Новоград-Волинськсільмаш» погоджується і на бартер, але тоді ціна трохи вища.

Млини — нова продукція для підприємства. Раніше воно було відоме на весь Союз своєю потужною технікою для кормовиробництва. Випускається вона і тепер, але в значно менших обсягах. Економічні реалії спонукають думати про тих споживачів, у яких негусто з грішми. Їм підприємство пропонує значно дешевшу техніку: цілу гаму дробарок, подрібнювачів зерна і коренеплодів, установок для виробництва комбікормів різної продуктивності — і для великих ферм, і для селянських особистих підсобних господарств.

Сьогодні знову зростає інтерес до картоплярства — і підприємство взялося за випуск картоплекопачів і тракторних, і кінних. Пропонує воно і недорогу грунтообробну техніку.

Тих, хто має намір будуватися, неодмінно зацікавить малогабаритна установка для виготовлення будівельних блоків. Випускається тут і обладнання для обробки деревини.

А ось справжня сенсація для сільських трудівників: підприємство освоїло випуск молотарок. Заводські спеціалісти грунтовно вивчили польський досвід і переконалися: хоч невеликих комбайнів там не бракує, молотарки також дуже популярні. Приводяться вони в дію з допомогою малопотужних тракторів. Хто з фермерів купить таку молотарку, буде першим хазяїном на селі, бо до нього односельці в чергу записуватимуться.

У червні пройшла державні випробування ще одна новинка сільмашівців — газові опалювальні котли, якими можна опалювати приміщення до 80 і до 200 квадратних метрів.

— Наша продукція з успіхом демонструвалася на виставці «Агро-2000», — розповідає заступник генерального директора Василь Лень. — Ми зберегли висококваліфіковані кадри робітників і конструкторів, діє потужний ливарний цех, тому впевнені у вигідності наших бізнес-пропозицій для потенційних інвесторів. Найдорожча, в 350 тисяч доларів, передбачає освоєння випуску нових котлів — блочних, що встановлюються на дахах і опалюють багатоповерхові будинки. По сто тисяч доларів потрібно для здійснення бізнес-планів, спрямованих на підвищення якості і потужності борошномельних агрегатів і для розширення випуску малогабаритної техніки для села. Ми готові співпрацювати з усіма. Ділові пропозиції чекаємо за тел./факсом (04141) 5-21-16.

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Гірники готові хліб випікати...

Наймолодше місто області Ватутіне встигло за 50 своїх років пройти шлях від ейфорії трудових перемог до гірких розчарувань.

Найбільша біда спіткала шахтарське місто після ліквідації шахтоуправління «Ватутінське». Для міста з 23-тисячним населенням вивільнення більш як тисячі робітників та інженерно-технічних працівників боляче вдарило по економіці і по кожній родині, яка жила «з шахти».

Тепер горезвісне рішення Мінвуглепрому вважають передчасним. Втім, і раніше ватутінці доводили, що запасів бурого вугілля, яке видобували тут кілька десятків років, вистачить і їхнім дітям та онукам. Однак міністерські чиновники не зважали на докази і діяли за своєю усталеною і безглуздою схемою: спочатку ліквідувати «об'єкт», а потім ламати голову, що робити з наслідками.

Ватутінці стали заручниками непродуманих рішень колишніх керівників міністерства і області.

Столичні доморощені «генератори ідей» почали пропонувати захоплюючі проекти відкриття нових виробництв — від комплексу з виготовлення шкірсировини, будівництва склозаводу до вирощування шампіньйонів у покинутих шахтах. Ці прожекти викликали гірку посмішку в сотень безробітних. Адже навіть їхні діти-школярі розуміли, що без солідного інвестора неможливо створити нові робочі місця...

З обранням міським головою Андрія Денисюка активізувався пошук оптимальної ідеї. Однак знову ватутінці спіткнулися. Розглянувши десятки запропонованих проектів зі створення нових виробництв, міськвиконком зупинився на будівництві... целюлозно-паперового комбінату вартістю 50 мільйонів доларів. Почали шукати інвесторів, партнерів, закидали листами область і столицю. А коли дійшло до конкретики, з'ясувалося, що соломи зернових культур, з якої планували виробляти целюлозу, не вистачає навіть для потреб тваринництва.

Поки батьки міста і області виношували безпрецедентні супер-проекти, безробітних у Ватутіному ставало дедалі більше. Загострилися і соціальні проблеми.

— Якщо до осені не буде профінансовано ремонт міської поліклініки, — сказав Андрій Денисюк, — зиму через аварійний стан ми змушені будемо її закрити.

Потребують негайного капітального ремонту блоквідстійники очисних споруд міста. Необхідно братися за будівництво головної каналізаційної насосної станції, закінчувати газифікацію житлових будинків, другу чергу газової котельні. А грошей у міській казні катма.

Нині знову звертаються ватутінці в Кабмін, Верховну Раду, в облдержадміністрацію: ви ж, мовляв, обіцяли не кидати колишніх шахтарів та їхні родини напризволяще...

На одній з останніх сесій Ватутінської міськради депутати вирішили не замахуватися більше на будівництво нових заводів, а по-розумному використати те, що вже є. Наприклад — налагодити на місцевому цегельному заводі виробництво електрокерамічних конфорок, облицювальної та вогнетривкої цегли. Сировини на виготовлення цієї продукції навколо Ватутіного достатньо. На базі місцевого хлібокомбінату вирішено створити комплекс із вирощування й переробки сільгосппродукції. Заплановано також розпочати випуск сухих харчових концентратів. Усі ці потужності, запевняють у міськвиконкомі, дадуть роботу майже тисячі вивільнених робітників вугільної промисловості.

Якщо, звісно, державні органи влади не лише морально, а й матеріально підтримають колишніх гірників.

Чи зможе колись красиве, квітуче місто виборсатися з негараздів — покаже час. «Голос України» і надалі розповідатиме про вирішення проблем Ватутіного.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

■ **Фотофакт**

Лідеру хімічної промисловості України ВАТ «Чернігівське підприємство «Хімволокно» виповнилося 40 років. В асортименті підприємства — 65 видів основної продукції та близько 80 найменувань товарів народного вжитку. Їх отримують понад 800 підприємств та торговельних баз в Україні та за її межами.

***На знімку:** сестри Любов та Ніна Климчуки*

Фото Володимира ФАЛІНА.

У столиці чекають, поки на Закарпатті грім не ударить

«Досадно мне, что слово «честь» забыто...»

Міністерство оборони стає дедалі прозорішим. З відомства таємного і закритого воно перетворюється на об'єкт критики, а то й насмішок чи відвертих глузувань. Шкода. Образливо за силову структуру, що обрала собі роль хлопчика для биття

Повертаючись до надрукованого

Пам'ятаю, після чергової публікації про життя-буття армії мене намагалися присоромити і звинуватити у відсутності патріотизму. Мовляв, журналіст має сприяти піднесенню авторитету людини з рушницею. На думку двох генералів-співрозмовників, замовчування фактів «дідівщини», торгівлі зброєю, зловживання службовим становищем окремими погононосцями і є виявом патріотизму. Тоді, виходить, серед нашого брата-журналіста патріотів катма. Інакше не з'являлися б публікації про розтринькування державних коштів, нехлюйське ставлення до зберігання зброї і боєприпасів, генеральське самодурство, елементарні порушення статуту збройних сил. Поготів промовчали б засоби масової інформації про трагічний вибух у Броварах...

Не промовчали такі-сякі, не дбають про імідж генералітету.

А він дбає? З усього видно: поняття «імідж» і «офіцерська честь» генерали розуміють по-своєму. Схоже, піти у відставку за велінням совісті, тобто визнати помилку, взяти на себе гріх, вважається в МО поганим тоном. «Досадно мне, что слово «честь» забыто», — і досі кричить Володимир Висоцький. Той крик не чують в Міноборони.

Виявити особисту «несвідомість» і «непатріотизм» у черговий раз змусила автора, зізнаюсь, не трагічна подія в Броварах. Її наслідки лише змінили намір повернутися до надрукованої в лютому 1999-го статті «З генеральським «я начальник — ти дурний» полковник не мириться п'ять років».

Нагадаю, йшлося в ній про звільнення полковника Миколи Селюка з посади заступника начальника управління кадрів Міністерства оборони України. Сталося це після того, як Микола Романович, який і статурою, і розумом, і характером не відповідає прізвищу, тобто не є затурканим селюком, набрався сміливості висловлювати свою власну думку щодо порядків у військах Одеського військового округу. Командувач округу генерал Радецький критику зухвалого полковника не сприйняв і вже через день зажадав сатисфакції — негайно прибути в округ і вибачитися. Із послання генерал-полковника безпосередньому начальникові Селюка випливало, що «ну настоящий полковник» одважився по телефону вчити його методам роботи.

Через сім місяців пан Радецький став міністром оборони, а ще через три тижні Миколу Селюка під приводом скорочення, давши йому негативну характеристику, звільнили з посади.

Гідної роботи, яка б відповідала його освіті, досвіду і відданості військовій справі, не пропонували. Міністр Радецький, зрозуміло, на листи Селюка не реагував. Міністр Шмаров ігнорував не лише скарги полковника, а й думки і пропозиції Головної контрольно-ревізійної інспекції МО, Генеральної військової інспекції при Президентові України, який, зважа, констатував, що «факти про переслідування, усунення з посади <...>, неодноразове і безпідставне переміщення на нижчі посади полковника Селюка підтвердилися».

Не люблять в армії, знаю не з чуток, компетентних, з власною думкою офіцерів, прагнуть їх або зігнути, або тримати у стійці «струнко».

Та не стоїться селюкам у принизливому положенні, на болі в поперeку скаржаться, коли їх гнуть...

Микола Романович з часом «прошения» писати перестав і звернувся з позовом до військового суду про визнання наказів міністра оборони зразка 1993 року про переміщення на нижчу посаду незаконними. Як трапляється у казкових країнах, суд Київського гарнізону став на бік генералів. Касаційна скарга до військового суду Центрального регіону залишена без задоволення. Належним чином відреагували Генеральна прокуратура, але її протест Військова колегія Верховного Суду теж залишила без задоволення.

Красномовний факт: в одному з військових суддівських кабінетів я бачив «гасло» часів Петра І: «Подчиненный перед лицом начальствующим должен иметь вид лихой и придурковатый, дабы своим умным видом не смущать лицо начальствующее».

Полковник Селюк, незважаючи на генеральське «я начальник — ти дурний», і надалі «смущает лицо». Він звернувся до парламентської газети з проханням оприлюднити етапи його боротьби за честь і гідність офіцера української армії. Тоді і з'явилася вищезгадана стаття. В ній я апелював до нинішнього міністра оборони Олександра Кузьмука. Просив його особисто розібратися в пересічній, як для міністра, ситуації.

На жаль, справедливість поки що не восторжествувала. На виступ «Голосу України» відгукнулися полковники і генерали, просто читачі і народні депутати України. Промовчав лише міністр.

А тим часом Микола Селюк вступив у нову фазу боротьби з чиновницькою впертістю і байдужістю. Сьогодні він прагне довести, що в поданні від 17 листопада 1993 року, яке стало фактично єдиною підставою для наказу про зміщення з посади, містяться дані, що не відповідають дійсності і викладені неправдиво. У тій характеристиці, зокрема, зазначалося, що «в стилі роботи офіцера присутні невиконливість та некомпетентність», що Селюк «часто виказує зарозумілість <...>, вседозвіл», «часто задає провокаційні запитання, котрі з часом обмірковуються пресою»...

Полковник не хоче виглядати селюком — безправним і зломленим. І ось в Європейському суді з прав людини з'являється справа «Селюк проти України». Невдовзі, як повідомили зі Страсбурга, вона розглядатиметься...

«Патріоти»-погононосці знову заволають: це непатріотично! це ганьба для України! Селюк протиставив себе Вітчизні!

Селюк не проти України! Він проти тієї «демократії», що в ній панує, він за справді правову країну, в якій можна буде захиститися від бюрократа, відстояти честь і гідність громадянина. У Страсбурзі, на жаль, заява Селюка не єдина — там їх з України вже тисячі. Автори тих заяв такою ж мірою «проти України», як Міністерство оборони «за Селюка».

Іван ІЛЛЯШ.

Авантюрист, що дуркує з шармом

Унікум

Якщо Сергія Шишкіна покласти в умовний міксер разом з його текстами і нотами, то вийде коктейль з порцелянової лірики, егоцентризму, безпорадності, скепсису, незатребуваності... Це не буде крижаний напій: душа у Шишкіна тепла і незамулена.

Його знають (переважно — колеги-музиканти) як барда-піаніста, що саме по собі для українців нетипово. Він — дипломант та призер «Оберегу» і «Червоної рути», фундатор фестивалю «Володимир» у рідному Володимирі-Волинському.

Тут, у колишній столиці Галицько-Волинського князівства, а нині — крихітному райцентрі неподалік від польського кордону, він просидів весь свій вік. Не воював за кар'єру, не штурмував столицю. І зарекомендував себе як піїт, що йому дано дивувати світ вишуканими рядками. Творець пісень для відомих виконавців. Інтелектуал, строфи якого — для гурманів з особливо влаштованими мізками та вухами. Сповідувач різних музичних жанрів.

— Чому, власне, такий потяг до різнопланової музики?

— Колись давно, за часів навчання у Луцькому музучилищі, бавився всім потроху. Пізніше конкретизувався, прикипів до такої собі інтелігентної рок-музики — щось на зразок Елтона Джона. Далі перейшов на джазрок. Грав «хард енд хеві» на піаніно. Зрештою, догрався до того, що написав навіть кілька гімнів (зокрема, до 1000-річчя свого міста, відкриття Волинського університету, для «Перлин сезону», а торік — і до 800-річчя Галицько-Волинського князівства). Здавалося, експериментував заради пошуку істини. Дуркував, проте обов'язково — з шармом. Поза всіма спробами бачив себе якимось українським Чеславом Неменом. Нині відчуваю: набив руку і знаю, на що здатний. Пісетворення завжди нагадувало серйозну, проте авантюру. Бо ж досі не маю змоги зануритись у технічні можливості інструмента: не маю ані комп'ютера, ані студії.

— Твій інтим з роялем у різні часи дав життя двом пісням з розряду «нетлінних». Колись давно «Світязь» виконував твою «Осінню пісню». А на «Промені» 90-х багато років поспіль творила осінь знамента «Босанова»...

— Обидві писалися в ту саму пору: початок осені, передчуття чогось. Хоча є відмінність: «Осіння пісня» досить трагічна. Що ж до «Босанови», то це — така забава. Навіть дещо еротична. Я вже потім знайшов там купу елегантної еротики, таких натяків, що мені самому сподобалося.

Ця розкішна «Босанова» ледь не зробила Сергія автором однієї пісні. А ось щодо «Осінньої», то він нібито забув: цей хіт був колись джерелом курйозів. Річ у тім, що приспів було перероблено іншою людиною. Під час виконання «Осінньої пісні» відомим ВІА Шишкін як автор не фігурував. Траплялися трагікомічні епізоди, коли Сергію доводилось когось переконувати — мовляв, пісня ця — його. Лише через багато років радіо повідомило публіку про «приховане» авторство Шишкіна, та це вже було неістотно. На той період значення мало лише те, що бардівський кошик з власною продукцією вже був досить вагомий. І що твори Сергія були не подібні до інших.

Попри все, останніми роками на нього стали кидати недовірливо-обережні погляди. Ні, за нестандартного митця колеги його визнавали. Просто час нині пропонує зовсім інші стандарти творчості й поведінки в соціумі. А Шишкін не миготить на ТБ. Його розкруткою ніхто не займається. Не особливо припрошують до участі в гастролях. Плюс — його архаїчний погляд на гроші. Тим часом нова доба пропонує єдність творчого і фінансового успіху. І жорстоко відсіює тих, хто не згоден з гаслом: якщо ти ніде, ти — ніщо.

Тому Сергій нагадує вовка-одинака, який ніжиться на сонячній галявині. А інші тим часом прагматично полюють на той самий успіх.

— Ти пройшов школу участі у музичних змаганнях. Був членом та головою журі багатьох фестивалів («Тарас Бульба», «Перлини сезону», «Оберіг», «Солом'яний дзвін»). Організував власний. Торік проводив гучну акцію «Музиканти Галичини і Волині на підтримку відзначення 800-річчя Галицько-Волинського князівства». І все одно випадаєш із шоу-системи...

— Можливо, тому, що я не вмію спілкуватись на рівні грошей. Хоча їх відсутність тисне. Коли спілкування відбувається в адміністративно-фінансовій площині, це — катастрофа! Наївно, але я завжди намагався бути чистим від грошей. І часто розраховував на чужу порядність. Проте нині у мене —період сумнівів: чи варто робити з фаху хобі? Чи маю я моральне право перед родиною на подвижницькі експерименти? Дружина мене розуміє. Однак їй, нарешті, хочеться побутових зручностей.

— Саме фестивалі й давали тобі розбіг для того, щоб згодом ти посів заслужені позиції...

— Розбіг почався 1986 року в Саратові. Це була спроба ЦК комсомолу підібгати під себе неформальну течію бардівської творчості. Я себе в цій течії не бачив: займався на той час джаз-роком. Мав за плечима, окрім музучилища, Рівненський педінститут. І шукав себе, шукав...

— У 1988 р. луцький журналіст Василь Ворон організував фестиваль для таких підпільників, як я. А через рік той самий Ворон покликав мене на «Оберіг» разом з Андрієм Панчишиним, Тризубим Стасом, Марійкою Бурмакою. Після чого були численні інші акції та грона зароблених на них титулів. У певних колах тоді тривала дискусія: «До якого жанру віднести цього Шишкіна?» Коли чув щось таке, думав: ось у Франції люди дозволяють собі грати цілий концерт під рояль. Це — шансон, і це — нормально.

Він багато набив собі гуль. Випускником музучилища Сергій зарі-

кався грати на весіллях. А потім грав років 15. Навіть у статусі фестивального лауреата.

Він писав по дві пісні на рік, не знаючи, потрібно це комусь чи ні. На лабухівських застіллях зазирав на дно склянки. Набирав вагу від 60 до 100 кг. Відчував, що дійшов до краю... Хоч як це дивно, та шишкінський декаданс все одно співіснував зі світлою надією: «Щось прийде по мене, одвічне і чисте. І небо зелене зависне над містом.»

Фривольність, манірність та бешкети в його піснях — не що інше, як зворотний бік надії. І ще. Тільки запеклий епікуреєць міг зупинитися на такому кредо: «Іншої приємності нема, ніж себе ні в чому не неволити». Надія в дії: згодом уже 12 пісень на рік. І знову запитання: навіщо?

— А як тебе такого незручного терпить дружина? І звідки ця ідеалізація своєї «другої половини»?

— Пісня — свого роду спосіб освідчення. В ній кажу те, що не вдається висловити у звичайному житті. З Іриною познайомилися ще 1977 року. Я ходив з паличкою, ноги були порізані (Сергій — інвалід 3-ї групи. — **Авт.**). Їй було 17, мені 19. І я був найкрутіший клавішник у місті. Ірина проводжала мене додому з усіх побачень. Стало зрозуміло, що нікуди одне від одного не дінемось. Я на велику сцену вийшов, коли мені вже був 31. А вона весь цей час у мене вірила. А ще ми виростили сина — теж Сергія.

Шишкін — хронічний трюкач. Формуючи колись свою «акробатичну» вдачу далеко від великих міст, Сергій утвердився в ролі затятого урбаніста. Він пише місто українське. Надривні його рядки — не про солов'їну ідилію. Шишкін клавішами сперечається з тими, хто занурюється у безмежну ностальгію за абстрактною Україною. Музикант має свою Україну, невіддільну від Європи.

— У вітчизняних виконавців — дефіцит якісного репертуару. Тим часом з багатьох твоїх дітищ вийшли б шлягери — ще й які!

— Зробити шлягер найпростіше. Розкрутити — важче. До сьогодні не знайшов людину, яка б узялася за це. Імпресаріо заздалегідь відчуває мою антикон'юнктурність.

Бесіду вела Ольга КЛЕЙМЕНОВА.

Постскриптум. *Ось уже кілька років Сергій Шишкін живе на пенсію інваліда: з посад викладача музшколи та співробітника відділу молоді, спорту й культури його було скорочено. Незважаючи на зруйноване здоров'я, Сергій не гає часу: розвиває фестивальний рух, створює пісні, записує аудіоальбоми...*

Єдиний у країні бард-піаніст живе на пенсію інваліда

АУДИТОРСЬКИЙ ВИСНОВОК

незалежної аудиторьскої фірми " Баланс" за результатами аудиту фінансової звітності Акціонерного поштово-пенсійного банку "Аваль" станом на 1 січня 2000 року

Акціонерам Акціонерного поштово-пенсійного банку "Аваль"
Керівництву Акціонерного поштово-пенсійного банку "Аваль".

Національному банку України Згідно з Угодою від 10 листопада 1999 року N3 нами, аудиторами аудиторської фірми "Баланс", проведено аудит прикладеної фінансової звітності Акціонерного поштово-пенсійного банку "Аваль" (далі - Банк) за 1999 рік у складі: балансовий звіт станом на 1 січня 2000 року, звіт про прибутки та збитки, звіт про рух грошових коштів та звіт про зміни у власному капіталі. Відповідальність за дану фінансову звітність несе керівництво Банка. У наші обов'язки входить висловлення висновку стосовно цієї звітності на основі інформації,отриманої під час аудиту.

Ми провели перевірку у відповідності з вимогами Закону України " Про аудиторську діяльність" та національних нормативів аудиту в Україні. Ці нормативи вимагають, щоб планування та проведення аудиту було спрямоване на одержання розумних підтверджень щодо відсутності у фінансовій звітності суттєвих помилок. Під час аудиту зроблено дослідження шляхом тестування для отримання доказів на обгрунтування сум та інформації, розкритих у фінансовому звіті, а також оцінку відповідності застосованих принципів обліку нормативним вимогам щодо організації бухгалтерського обліку та звітності в Україні, чинним протягом періоду перевірки. Ми вважаємо, що зібрана під час перевірки інформація забезпечує розумну основу для формулювання аудиторського висновку.

Ми підтверджуємо, що надана інформація дає дійсне та повне уявлення про реальний склад активів, зобов'язань, власного капіталу та результати діяльності Акціонерного поштово-пенсійного банку "Аваль". Господарсько - фінансова діяльність здійснюється у відповідності до діючого законодавства. Система бухгалтерського обліку, прийнята в Банку, відповідає законодавчим та нормативним вимогам.

Звітність складена за дійсними даними бухгалтерського обліку та достовірно відображає в усіх суттєвих аспектах фактичний фінансовий стан Банку, що перевіряється, на 1 січня 2000 року.

Директор АФ "Баланс" С.П.Зубик

(сертифікати серії A N 000300, Б N 000048) 9 лютого 2000 року.

Звіт про прибутки та збитки

(тис.грн)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1.1	Процентний дохід	235578	229099
1.2	Процентні витрати	(134288)	(103727)
1	**Чистий процентний дохід**	101290	125372
2.1	Комісійний дохід	116417	74971
2.2	Комісійні витрати	(15138)	(11605)
2	**Чистий комісійний дохід**	101279	63366
3	Дивідендний дохід	392	145
4	Чистий торговельний дохід	53747	24213
5	Прибуток/збиток від інвестиційних цінних паперів	(1153)	(503)
6	Прибуток від довгострокових вкладень в асоційовані компанії й дочірні установи та інших інвестицій	7	2
7	Інший операційний дохід	2287	1524
8	**Операційний дохід**	257849	214119
9	Загальноадміністративні витрати	(106123)	(79805)
10	Витрати на персонал	(65799)	(64563)
11	**Прибуток від операцій**	85927	69751
12	Витрати на безнадійні та сумнівні борги	(55916)	(36922)
13	**Прибуток до оподаткування**	30011	32829
14	Податок на прибуток	(6834)	(11529)
15	**Прибуток після оподаткування**	23177	21300
16	Непередбачені доходи/витрати	(167)	(1491)
17	**Чистий прибуток/збиток банку**	23010	19809

Звіт про зміни у власному капіталі

тис.грн.

Рядок	Найменування статті	Акціонерний капітал, зареєстрований, сплачений	Емісійні різниці	Викуплені власні акції	Резерви	Переоцінка основних засобів	Нерозподілений прибуток	Капіталізовані дивіденди	Капітал та резервні фонди, усього	Попередній рік
	1	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	Залишок на 1 січня звітного року	34674	-	-305	7486	10059	68255		120169	87914
2	Переоцінка основних засобів					-6989 +8705			+1716	4513
3	Дивіденди за минулий рік, сплачені									-3844
4	Капіталізовані дивіденди за минулий рік						-18000	+18000	0	0
5	Чистий прибуток						+23010		+23010	19826
6	Розподіл у загальні резерви банку				+818		-818		0	-3211
7	Розподіл у резервні фонди				+990		-990		0	
8	Сплата в раніше зареєстрований статутний капітал									
9	Реєстрація акцій нового випуску (на суму внесків)	28326						-18000	10326	15276
10	Купівля власних акцій			-7667					-7667	-7095
11	Продаж раніше викуплених власних акцій			+7754					+7754	6790
12	Виправлення суттєвих помилок						-131*		-131	
13	Залишок за станом на 31 грудня звітного року	63000	0	-218	9294	11775	71326	0	155177	120169

Балансовий звіт

(тис грн.)

Рядок	Найменування статті	Звітний рік	Попередній рік
1	**АКТИВИ** Кошти та залишки в НБУ	322316	86295
2	Казначейські та інші цінні папери, що рефінансуються Національним банком України, та цінні папери, емітовані Національним банком України	99081	181456
3	Кошти в інших банках	171343	140376
4	Цінні папери на продаж	32791	14799
5	Кредити та заборгованість клієнтів	638216	434680
6	Інвестиційні цінні папери	8597	8825
7	Довгострокові вкладення до асоційованих компаній і дочірніх установ	6654	4911
8	Основні засоби та нематеріальні активи	117953	85848
9	Чисті нереалізовані доходи від похідних фінансових інструментів	0	-
10	Нараховані доходи до отримання	18564	28386
11	Інші активи	66742	83762
12	**Усього активів**	1482257	1069338
	ЗОБОВ`ЯЗАННЯ		
13	Кошти банків	48439	76538
14	Кошти клієнтів	1199401	830184
15	Інші депозити	44026	9306
16	Боргові цінні папери, емітовані банком	-	-
17	Чисті нереалізовані витрати від похідних фінансових інструментів		-
18	Нараховані витрати до сплати	9555	10782
19	Інші зобов'язання	25658	22359
20	**Усього зобов`язань**	1327079	949169
21	**ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ** Статутний капітал	63000	34674
22	Капіталізовані дивіденди	-	-
23	Акції, що викуплені в акціонерів	(218)	(305)
24	Емісійні різниці	-	-
25	Резерви	9294	7486
26	Переоцінка основних засобів	11776	10059
27	Нерозподілений прибуток	71326	68255
28	**Усього власного капіталу**	155178	120169
29	**Усього пасивів**	1482257	1069338

Звіт про рух грошових коштів

(непрямий метод)

(тис.грн)

Статті балансу	Звітний рік
І. ОПЕРАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
1. Чистий прибуток (збиток) поточного періоду	23010
Поправки чистого прибутку	
2. Нараховані витрати	-1252
3. Нараховані доходи	9768
4. Амортизація основних засобів	13220
5. Резерви під сумнівні борги, знецінення активів	55522
6. Торгівельний результат	-8267
7. Нарахований та відстрочений податок	1005
8. Прибуток (збиток) від продажу інвестицій	2036
9. Прибуток від довгострокових вкладень в асоційованні компанії	-7
10. Амортизація дисконта і премії цінних паперів	-12926
11.Інший рух коштів, що не є грошовими	5664
12.Чистий грошовий прибуток від поточних операцій банку	87774
13.Зміна коштів які розміщенні в інших банках, кредитів та переплат іншим банкам	4876
14.Зменшення (збільшення) кредитів які надані клієнтам	-263804
15.Зменшення (збільшення) інших кредитів	-116
16.Збільшення (зменшення) коштів, які отримані від НБУ	-27850
17.Збільшення (зменшення) коштів інших банків	-119
18.Збільшення (зменшення) поточних та депозитних рахунків	364898
19.Збільшення (зменшення) інших зобов'язань	5839
20.Реалізація (придбання) цінних паперів у портфелі банку на продаж	129222
21.Чисте збільшення (зменшення) активів та зобов"язань від операційної діяльності	206946
22.Чистий приплив (відплив) грошових коштів від операційної діяльності	292711
ІІ. ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	
23. Реалізація (придбання) інвестиційних паперів	-5855
24. Зменшення (збільшення) вкладень в асоційовані установи	-2250
25. Зменшення (збільшення) вкладень в дочірні установи	-925
26. Зменшення (збільшення) основних засобів та нематеріальних активів	-42757
27. Чистий відплив грошових коштів від інвестиційної діяльності	-51787
ІІІ. ФІНАНСОВА ДІЯЛЬНІСТЬ	
28. Збільшення(зменшення) цінних паперів власного боргу	5302
29. Збільшення (зменшення) субординованих зобов'язань	0
30. Збільшення (зменшення) сплаченого акціонерного капіталу	10108
31. Дивіденти, що сплачені на протязі звітного періоду	-10
32. Чистий приплив грошових коштів від фінансової діяльності	15400
33. Чисте збільшення (зменшення) грошових коштів та їх еквівалентів	256324
34. Грошові кошти та їх еквіваленти на початок року	165348
35. Грошові кошти та їх еквіваленти на кінець року	421673

Голова Правління Деркач О.В.

Головний бухгалтер Волощук І.П.

«Голос України», 8 серпня 2000 року. № 142 (2389)

Військовий дебют «Дельта-лоцман»

Як миколаївці допомогли провести навчання «Кооператив-партнер»

Ми добре пам'ятаємо кадри з радянських кінофільмів, на яких вправні морські офіцери приймають телефонні доповіді від операторів РЛС, а потім переставляють прапорці на величезних плексигласових планшетах, відображаючи тим самим напружену картину морського бою — навчального чи реального — не важливо. Бо такий спосіб відображення обстановки, з огляду на її швидко змінюваний характер, аж ніяк не може бути визнаний оперативним, хіба що для «времен Очакова и покорения Крыма».

Але саме таку «картину на плексигласі» могли побачити спостерігачі від НАТО і військові представники інших держав у центральному штабі військово-морських навчань «Кооператив-партнер», який розмістився в Одесі, в штабі командування Західним морським районом ВМС України. Могли б, коли б прагнення командування ЗМР хоча б на час навчань піднести засоби контролю і управління акваторією на сучасний рівень не поєдналися з досвідом і знаннями працівників державного підприємства «Дельта-лоцман».

Про те, хто і як допомагав військовим морякам здійснювати контроль за акваторією під час навчань «Кооператив-партнер», розповідає командир ЗМР ВМС України контр-адмірал Дмитро Степанович УКРАЇНЕЦЬ.

— Дмитре Степановичу, на перший погляд, немає нічого незвичайного в тому, що партнером військових моряків були моряки цивільні. Адже, точно кажучи, це завдання мають розв'язувати спеціалізовані підприємства.

— Ми зверталися до багатьох колективів, в тому числі й до спеціалізованих. Складність полягала в тому, що завдання здійснення оперативного контролю за районом навчань слід було розв'язувати терміново, за три місяці. Інакше кажучи, треба було просто привезти готовий комп'ютерний комплекс, сполучений с РЛС, якщо він взагалі десь є.

Подібні існують в аеропортах, в Одеському морському порту — тільки спрощений аналог, але ми не зустріли ніде зацікавленості. В київському КБ «Квант» назвали таку суму, що у радіолокаторa екран від здивування луснув би, а результат обіцяли через рік, а то й два. В одеське представництво «Дельта-лоцман» ми звернулися, відверто кажучи, без особливого сподівання. Про існування цього підприємства знали, але ніхто не припускав, що лоцмани мають науково-технічну групу, яка в рамках завдання із забезпечення регулювання руху суден і створила необхідний апаратно-програмний комплекс.

— Утім за кордоном такі технічні засоби існують давно.

— Так, але якби в Міністерстві оборони й були гроші, ми віддали б перевагу комплексу «Кінбурн».

— Бо його зроблено в Україні?

— По-перше, й цього достатньо. Але головне, щоб ми не залежали від зарубіжного програмного забезпечення. Воно постійно змінюється, а значить — доведеться постійно закуповувати якісь складові частини.

— Ви вже кілька разів згадуєте про фінансове питання стосовно нової техніки. Якщо це не найголовніша військова таємниця, скільки Військово-морським силам України коштували послуги «Дельта-лоцман»?

— Можливо, це за нинішніх часів і має бути найголовнішою державною таємницею. Досі такого запитання нам не ставив ніхто, в тому числі й самі лоцмани.

Коли ми звернулися за допомогою, нам поставили лише одне запитання: чи можемо ми надати спеціалізований канал зв'язку з очаківською РЛС, де розташований один із пунктів регулювання руху суден ДП «Дельта-лоцман»? Потім у штабі з'явилися мовчазні, дуже скромні працівники ДП «Дельта-лоцман». Вони встановили персональні комп'ютери і вже через місяць ми могли спостерігати на їхніх екранах оперативну обстановку в акваторії від Очакова і майже до Одеси. Користуючися нагодою, висловлюю щиру подяку керівництву і всьому колективові підприємства «Дельта-лоцман».

— Дмитре Степановичу, але так буває тільки в казках...

— Спочатку ми все це й сприймали як казку — від рядового матроса до командувача ВМС України віце-адмірала Михайла Єжеля. Коли він прибув до нас і побачив новий комплекс, то просто не повірив, що в центрі Одеси спостерігає за тим, що відбувається під Очаковом. А після вже сам розповідав про роботу комплексу спостерігачам від НАТО.

— До речі, як вони поставилися до ваших досягнень?

— Сприйняли як належне. Адже ми цього й прагнули. До речі, в науковому плані комплекс «Кінбурн», точніше —та його частина, яка була розгорнута на нашому бойовому посту, принципової новизни не несе. Для організації його роботи треба знати свою справу і розв'язувати швидко і чітко питання, що й продемонстрували фахівці з «Дельта-лоцман».

— Ви не цікавилися, де вони цього навчилися?

— Цікавилися. В цій групі зібралися справжні професіонали в галузі радіолокаційних систем. Усі вони раніше працювали в Миколаївській філії НДІ далекого радіозв'язку, довгі роки займалися секретними на той час проблемами загоризонтної радіолокації. А оскільки математичні основи алгоритмів траєкторної обробки одні й ті самі, їх застосували в нових умовах. Тому їм і вдалося порівняно швидко знайти себе в «Дельта-лоцман».

— Як ви вважаєте, якщо такий комплекс буде встановлено для постійної роботи, зможуть моряки його швидко освоїти?

— Я бачив щирий інтерес, з яким усі спостерігали за встановленням і роботою системи «Кінбурн», не лише офіцери, а й рядовий склад вчилися його обслуговувати буквально на ходу. А перспективи у цієї апаратури дуже великі. Нею вже зацікавилися наші колеги з Південного морського району в Севастополі, не кажучи вже про Центральний штаб ВМС. Я переконаний, що ми маємо в найкоротший термін встановити такі системи на всьому морському кордоні України — від Криму до Рені. Вважаю, й прикордонники зацікавляться ними, та й взагалі — усі, хто пов'язаний з системою забезпечення берегової охорони.

— Дякую за розмову.

В. ШВЕДОВ.

Миколаїв.

На знімку: в ДП «Дельта-лоцман» координаційним центром управління рухом суден у Дніпровсько-Бузькому лимані керує інженер Олександр Кир'ян.

Фото Олександра КРЕМКА (ДІНАУ).

Оголошення

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.
Редколегія: Олександр БІЛИК, Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Віталій ЖЕЖЕРА, Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ, Світлана ПИСАРЕНКО, Анатолій СОЛОНСЬКИЙ, Віталій СУДДЯ.
Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 179041.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50
Зам. 0311141.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Засновник і видавець – Верховна Рада України

Голос України

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса ВР України: 01008, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 446-91-37, 441-89-34, 441-89-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: sekret@golos.relc.com